

PRO MIELY
AKCIIUS
(MIE. K. BOREY 12
PRG. L. TU CARA)
DR. A. RUTKIS
MIE L. B-ME

Teodoras Minstrubas
7247 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXX Vasaris - February 28, 1985 Nr. 9

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Ševčenkos knyga

Ne sensacinga, bet labai naudinga

Vytautas Meškauskas

Užpereitą savaitę negalėjau pasistatyti kokios TV informacinės programos, kad joje nepasirodytų apskritas Arkadijaus Ševčenkos veidas. Daugeliui TV žiūrovų jis pažįstamas iš anksčiau. Jei atsitikdavo kokia bėda su sovietais, būdavo atsiklausama jo nuomonės ar paaiškinimų. Kai kas dar atsiminė triukšmą, kurį sukėlė jo, tada JT pasekretoriaus, pasitraukimas iš sovietų tarnybos su visomis jos privilegijomis ir pasiprašymas azilo teisių JAV-bėse. Tai buvo 1978 m. kovo 31 d. Tik dabar jis tai aprašo ką tik išėjusioje knygoje: **BREAKING WITH MOSCOW** by Arkady N. Shevchenko, 378 p., New York, Alfred A. Knopf leidykla, \$18.95.

Tos knygos pasirodymas

davė progos Ševčenkai būti pakviestam į daugelį televizijos programų, nors faktinai toje knygoje nedaug sensacijų, sekantiems sovietinį gyvenimą ir praktiką. Nepaisant to, turint galvoje nepaprastai naivia amerikiečių pažiūrą į sovietus, toji knyga - o ypač Ševčenkos pasikalbėjimai per televiziją, matyti milijonų žmonių - buvo labai naudingi.

Ševčenko, gimęs 1930 m., nuo pat jaunystės priklausė Sovietijos privilegijuotam sluoksniui, lankė geriausias mokyklas ir 1956 m. buvo priimtas į užsienių reikalų ministeriją. 1970-73 metais jis dirbo Gromykos asmeniniame štabe, buvo paskirtas į Jungtinių Tautų sekretoriatą ir kaip sovietų atstovas turėjo tos orga-

(Nukelta į 4 psl.)

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga buvo paskelbusi jaunimui konkursą parašyti straipsniui tema "Lietuvių tautinė sąmonė išeivijoje". Konkurse dalyvavo 6 jaunuoliai. 250 dol. premija paskirta Pauliui Bindokui, o likusiems po 100 dol. Premija buvo įteikta Vasario 16 minėjime Chicagoje. Nuotraukoje konkurso laureatai: Paulius Bindokas, Danutė Penčylaitė, Rima Polikaitytė, Jolanta Salytė ir Edvyna Valkiūnaitė. Trūksta Mildos Palubinskaitės iš Kalifornijos.

J. Tamulaičio nuotr.

LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY, 1985

BY THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
A PROCLAMATION

Sixty-seven years ago, a small nation achieved freedom in the aftermath of World War I. Proclaiming the Lithuanian Republic, its founders stepped forward on February 16, 1918, to assert their country's independence and commitment to a government based on justice, democracy, and the rights of individuals. Twenty-two years later, Soviet tyranny imposed itself on Lithuania and denied the Lithuanian people their just right of national self-determination as well as basic human freedoms.

Among the freedoms most consistently attacked by Soviet authorities is the freedom of religion. The victims of these attacks have often been Catholic Church figures, such as Father Alfonsas Svarinskas, Father Sigitas Tamkevičius, and, most recently, Father Jonas-Kastytis Matulionis. Their crimes: administering to the spiritual needs of the faithful.

Yet the people of Lithuania refuse to submit quietly. Hundreds of thousands of people have signed petitions demanding the release of priests and other human and civil rights leaders. Underground publications such as the sixty-fourth issue of the "Chronicle of the Catholic Church in Lithuania" and forty-first issue of "The Dawn," which have recently come to the West, continue to inform the world of ongoing persecutions.

Americans are united in an enduring belief in the right of peoples to live in freedom. The United States has refused to recognize the forcible incorporation of Lithuania into the Soviet Union. We must be vigilant in the protection of this ideal because we know that as long as freedom is denied to others, it is not truly secure here.

We mark this anniversary of Lithuanian Independence with a renewed hope that the blessings of liberty will be restored to Lithuania.

The Congress of the United States, by House Joint Resolution 655, has designated February 16, 1985, as Lithuanian Independence Day and authorized and requested the President to issue a proclamation in observance of this event.

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby proclaim February 16, 1985, as Lithuanian Independence Day. I invite the people of the United States to observe this day with appropriate ceremonies and to reaffirm their dedication to the ideals which unite us and inspire others.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this sixteenth day of February, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-five, and of the Independence of the United States of America the two hundred and ninth.

RONALD REAGAN

MINĖJIMAI, MINĖJIMAI...

ANTANAS JUODVALKIS

Šiais metais vasario 16 d. suėjo 67-neri metai nuo istorinio Lietuvos Tarybos nutarimo, paskelbusio atstatytą nepriklausomos Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi. Šio nutarimo minėjimai nubanguoja per visą organizuotą išeiviją: Kanadą, Pietų Ameriką, Australiją, Europą ir net Afrikos bei Azijos kraštus, kur tik yra saujelė susipratusių

lietuvių. Minėjimus ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvių Bendruomenė ir kitos organizacijos bei institucijos.

Nėra abejonės, kad gausiausi minėjimai vyksta laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje Chicagoje ir apylinkėse, kur susispietę daugiausiai lietuvių. Praeitame

(Nukelta į 9 psl.)

Vasario 16 minėjime Chicagoje Vida Jonušienė, ALT S-gos vicepirmininkė jaunimo reikalams, kalba ALT S-gos skelbto jaunimui rašinių konkurso premijų įteikimo metu.

J. Tamulaičio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS IR VALGA

Generolas Westmoreland kapituliavo teisme. - Dar apie Ševčenko. - Knyga apie 'pusiau lietuvį' sudomino prez. Reaganą.

Generolo William V. Westmoreland byla, iškelta CBS TV bendrovei ir reikalaujanti 120 milijonų dolerių už apšmeižimą, užpereitą pirmadienį pasibaigė šalių susitarimu. Bendrame pareiškime nurodoma, kad bendrovė - 'niekada nenorėjo teigti, ir nemano, kad generolas Westmoreland buvo nepatriotas ar nelojalus, eidamas JAV kariuomenės vado Vietname pareigas nuo 1964 iki 1968 metų'.

Generolas tai laiko savo laimėjimu, tačiau iš tikro CBS 1982 m. speciali programa apie 'nesuskaiciuotą priešą - apgavystę Vietname' sukosi tik apie vieną mažą Vietnamo karo epizodą, kurio atvaizdavimo CBS neatšaukė.

1967 m. balandžio mėn. gen. Westmoreland, apsilenkęs Washingtone, prezidentui Johnsonui optimistiškai įvertino karo padėtį. Gegužės 19 d. gen. maj. Chrisitan, Westmoreland štabo žvalgybos v-kas, norėjo pasiųsti telegramą Washingtonui apie 5 mėnesių žvalgybos studiją, kuri apskaičiavo, kad komunistai turi per pusę milijono karių. Gen. Westmoreland įsakė tos telegramos nesiųsti. Gegužės 28 d. pulk Gains Hawkins, vyresnysis žvalgybos karininkas kalbėjosi su Westmoreland, kuris jam pasakė, kad didesnis priešų skaičius yra 'politiniai nepriimtinas'. Birželio 1 gen. Christian buvo iš Vietnamo iškeltas. Birželio ir liepos mėn. pulk. Howkins, pildydamas generolo įsakymą, priešų skaičių sumažino. Rugpjūčio mėn. Gynybos D-to ir CIA specialistai ginčijosi, kieno skaičius yra teisingas. Kariškiai aiškino, kad priešas turi ne daugiau kaip 300,000 karių, tuo tarpu CIA pareigūnai, jų tarpe ir tūlas Samuel A. Adams, teigė, kad jų esą pusė milijono. Rugsėjo 12 d.

specialistai sutarė laikytis kariuomenės duomenų. Lapkričio 13 d. gen. Westmoreland raportavo prezidentui, kad priešas turi tarp 223 ir 248 tūkstančių karių.

1968 m. sausio 30 d. komunistai puolė Saigoną ir 39 kitus miestus. Ta ataka, nors su dideliais nuostoliais komunistams buvo atmušta, šiame krašte padarė ispūdį, kad karą neapsimoka tęsti. Sausio 31 d. Adams raportavo savo viršininkams, kad skaičiai, dėl kurių buvo sutarta, buvo apgavystė. Tų pačių metų liepos 3 d. Westmoreland buvo atšauktas iš Vietnamo ir paskirtas kariuomenės štabo viršininku.

Po penkių metų, 1973 sausio 11 d., Adams reikalauja formalaus CIA tyrinėjimo apie priešų skaičiaus nustatymą ir pasitraukia iš jos tarnybos. Balandžio 30 d. Saigonas krenta. Gegužės mėn. Harper's magazinas paskelbia Adams straipsnį, kaltinantį Westmoreland štabą 'sufabrikavus' priešų skaičių. To magazino redaktorius buvo George Crile 3-čiasis, kuris po trijų metų buvo pakviestas CBS programų produceriu. 1976 metais Atstovų Rūmų komitetas paskelbė, kad 1967 m. priešų apskaičiavimas buvo padarytas stengiantis nepereiti iš anksto nustatytos ribos. 1980 m. Crile siūlo padaryti apie tai dokumentarinį filmą. Sekančiais metais tas filmas buvo padarytas ir 1982 metų sausio 23 d. parodytas. Jo žiūrėjo 9.6 milijonai žmonių.

Sausio 26 d. (1982) Westmoreland reikalauja atsiprašymo už asmeniškų puolimus prieš jį. Gegužės 29 d. straipsnis TV Guide magazine kritikuoja tą filmą, pavadinęs jį 'Smeižto anatomija'. Liepos 8 dieną CBS rado, kad programoje nebuvo išlaikytas balan-

sas ir nesilaikyta to televizijos tinklo programų lygio, tačiau nieko neteisingo nepaskelbta. Rugsėjo 13 d. gen. Westmoreland kreipiasi į teismą, prašydamas 120 milijonų dolerių iš CBS už jo apšmeižimą, kaltinant jį melavus prezidentui ir vyr. štabų viršininkams. Spalio 9 d. byla prasideda. Jau š.m. vasario 12 d. pulk. Hawkins liudija, kad Westmoreland nustatė ribas priešų skaičiaus apskaičiavimui, nes aukštesni skaičiai buvo 'politiniai nepriimtini'. Vasario 18 dieną šalys susitaria bylą nutraukti ir nereikalausti bylos išlaidų padengimo viena iš kitos.

Tokia yra bylos chronologija. Iš prisiėkusiųjų (jury) apklausinėjimo atrodo, kad jų dauguma buvo linę pasisakyti CBS naudai. Zinia, daug kas priklausytų nuo teisėjo jiems suformuluotų klausimų, tačiau nebuvo daug vilties, kad jie ką nors priteistų. Tam reikėtų įrodyti, kad CBS tyčia ir sąmoningai skelbė netiesą.

...

Kokia gi buvo bylos esmė? Niekas negali patikrinti, kurie skaičiai apie priešą buvo teisingi. To tur būt ne pats Hanojus nežino. Kariuomenė skaičiavo tik tikrus karius-par-tizanus, daugumoje prisiūstus iš Siaurinio Vietnamo. CIA ekspertai manė, kad prie to skaičiaus reikia pridėti ir 'part time' partizanus - dažnai moteris, senius ir vaikus, kurie šnipinėjo, bet reikalui esant galėjo padėti kokią miną ar pan. Didesnio skaičiaus šalininkai sako, kad beveik trečdalis Vietname kritusių amerikiečių buvo kaip tik tų 'part time' partizanų aukos.

Iš kitos pusės galima suprasti, kad kariuomenei pradėjus skaičiuoti tik 'full time' karius, staiga pakelti visų karių skaičių iki pusės milijono būtų labai nepatogu. Zinia, gal didesnis žinomų priešų skaičius būtų privertęs JAV anksčiau kapituluoti arba pasiųsti daugiau kariuomenės pagal priimtą principą, kad partizanams nugalėti reikia turėti bent 10 kartų daugiau savo karių.

Kiekvienu atveju, lemiamas sprendimas pasitraukti iš to nelaimingo karo buvo padarytas šiame krašte ir jis nieko bendro neturėjo su priešų pajėgų apskaičiavimu. Ar teismas galėjo tokioje byloje priieiti teisingą sprendimą? Dabar tiek gen. Westmoreland, tiek ir CBS sako, kad ne.

Sudėjus - abiem šalim toji byla kaštavo virš dviejų milijonų dolerių.

...

Ševčenko knyga susilaukė nemažo susidomėjimo Jungtinėse Tautose. Pagal jų statutą, jos tarnautojai, nors atskirų narių-valstybių pasiūlyti, turi prisiekti tarnauti tik tos organizacijos interesams. Ševčenko liudijimu, pusė sovietų

Iš kitos pusės

Mūsų spaudoje, išvedant ir praplečiant ateities nepriklausomos Lietuvos sienas, nenorima skaitytis su gyventojų noru. Tiesa, taip buvo padaryta Potsdame ir Jaltėje, tačiau nuo to laiko praslinko keturiasdešimt metų, per kuriuos atsirado netoli šimto naujų suverenių valstybių. Taip pat išpilietino ir žmonių teisių, įskaitant ir valstybinio apsisprendimo, mintis. Tiesa, dažnai jos pamiršamos, tačiau kartais, jei aplinkybės palankios, su jomis jau skaitomasi.

Imkime pavyzdžiui, Falklando salas. D. Britanijai jos yra nereikalinga prabanga, tačiau jų gyventojams nenorint priklausyti Argentinai, britai jėga apgynė jų apsisprendimo teisę. Jau nekalbant apie didelius karo nuostolius, šiandien D. Britanija status quo išlaikymui turi išleisti po 3/4 milijono svarų sterlingų kiekvienam Falklando gyventojui, kurių viso labo yra 1,800. Jei po tiek duotum kiekvienam jų, jie galėtų geriau įsikurti kur kitur.

Panašiai yra ir su Gibraltaru. To miesto 30,000 gyventojų nenori būti priskirti Ispanijai. Kadaise miestas buvo labai svarbi bazė D. Britanijos laivynui, kurio šiandien Vid. jūroje kaip ir neliko. Teoriškai, čia galima būtų lengviau susitarti. Ispanijai visiškai įsijungus į NATO ir Vakarų Europos bendrąją rinką, kuriam priklauso ir D. Britanija. Jei visa Ispanija pasidarytų NATO bazė, kam britams dar reikėtų Gibraltarą?

Jei tačiau tie pavyzdžiai kalba apie skaitymąsi su žmonių teisėmis, kur jos liko Hong Konge, kurį britai sutiko atiduoti Kinijai, pasižadėjusiai palikti ūkinę santvarką 50 metų? Galima tikėtis, kad ji to ir laikysis, nes tik kapitalistinis Hong Kongas gali būti jai naudingas. Čia tačiau daugiausiai nulėmė faktas, kad britai su Kinija negali kariauti, nors paliečiamos net 5 milijonų žmonių teisės.

Zinia, su teritoriniais ginčais lengviau gyventi, jei jų turį laikosi bendroje sąjungoje. Turkija dabar yra nepaprastai svarbi NATO sąjungai, kuriai priklauso ir graikai, bet jų premjeras neseniai viešėjo Maskvoje, kur ieškojo pagalbos prieš turkus! Kažkas panašaus į mūsų santykius su Lenkija...

Beje, čia nemažas vaidmuo teko ir 'dėdėms' Amerikoje. Kadangi graikų išeivija šiame krašte yra didelė ir įtakinga, kongresas priėmė nerašytą taisyklę, kad daug daugiau karinės pagalbos dėl savo geografinės padėties reikalingą Turkiją galima sušelpiti tik 10 prieš 7 santykiu palyginus... su Graikija.

(vm)

pasiūlytų ir priimtų tarnautojų buvo ne diplomatai, bet paprasti KGB šnipai, kurių dalis net savo algą iš JT turėjo atiduoti sovietų iždui, iš kurio gavo daug mažesnes sumas savo išlaidoms padengti.

Iš tikro - visi pareigūnai neužmiršta savo ryšių su tėvyne. Kai kurios valstybės, pvz. V. Vokietija ir Japonija, net moka tam tikrus priedus savo piliečiams-JT pareigūnams, nes jų gaunamų iš JT algų nepakanka pragyvenimui brangioje New Yorke. Iš viso JT turi 2,000 pareigūnų New Yorke ir 2,300 kituose pasaulio kraštuose.

...

Washingtone kalbama, kad prezidentą Reaganą labai sudomino neseniai pasirodęs tūlo Tom Clancy pirmasis romanas 'Raudonojo spalio medžioklė'. Knygos herojus yra sovietų moderniškiausio povandeninio laivo kapitonas,

'pusiau lietuvis' (Half-Lithuanian), su savo laivu pabėgęs į JAV. Pirmoji ta knyga perskaitė Nancy, gavusi ją iš draugės, ir ją rekomendavo savo vyrui, kuris labai susidomėjo. Ją skaitė ir prezidento Saugumo Patarėjas R.C. McFarlane, o po jo ją jaučia pareigą perskaityti ir kiti mažesni Baltųjų Rūmų pareigūnai.

Autoriaus profesija - draudimo agentas. Knygą išleido Naval Institute Press, Annapolyje, kuri iki šiol leido tik 'rimtas' knygas apie karo laivininkystę. Siuo metu jos esą parduota 45,000 egzempliorių. Ji esanti daugiausiai reikalaujama knyga Pentagono knygynuose.

TRUCK OWNER OPERATORS
with tandem axle tractors, for
midwest operation,
loaded/empty mileage paid,
1-800-358-2617 out of state;
1-419-241-2663 Toledo, ask for
Marv Austin

MAINTENANCE POSITIONS
One of the fastest growing plastics company in the US is expanding
and will be hiring for the following maintenance positions:
WELDER/FABRICATORS
4 plus years experience in ARC MIG & TIG
MECHANICS
5 plus years experience in all phases of industrial maintenance —
hydraulics, mechanical and welding.
MAINTENANCE MACHINISTS
5 plus years experience able to read blue prints and do own set ups.
TRAILER MECHANICS
4 plus years dry van experience.
ELECTRICIAN
5 plus years industrial experience with knowledge of AC/DC systems
and controls, SCR drives up to 400 horse power.
All position require overtime salary dependent upon positions &
experience. Non smokers only. Apply at
POLY AMERICA
2000 W. MARSHALL
GRAND PRAIRIE, TEXAS 75051
Equal Opportunity Employer M/F

(9-16)

KASA

Lietuvių Federalinė Kredito Unija

CHICAGO - NEW YORK - ST. PETERSBURG

AKTYVAI 33,000,000 DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:	TAUPYMO CERTIFIKATAI		
	SUMA	TERMINAS	KURSAS
MARQUETTE PARKE 2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110	\$500	3 mėn. 6 mėn. 1 metų	8.80% 8.80% 9.25%
Savaitės dienomis: 10:00-6:00 Ketvirtadieniais iki 7:00 Šeštadieniais: 9:00-2:00	-19,999	2 metų 3 metų	10.00% 10.15%
CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201	\$20,000	3 mėn. 6 mėn. 1 metų	9.00% 9.00% 9.35%
Antr. 9:00-12:00 Ketv. 3:00-6:00 Šešt. 9:00-12:00	-49,999	2 metų 3 metų	10.10% 10.25%
New York tel.: 212-441-6799	\$50,000 ir daugiau - pagal susitarimą		
St. Petersburg: 813-367-6304	IRA - 10% (metinis prieaugis 10.92%)		
TAUPOMOJI SĄSKAITA - 7.0% (metinis prieaugis 7.25%)			
SKOLINĖ tik savo nariams žemesniais nuošimčiais ir geresnėmis sąlygomis.			
KIEKVIENTA SĄSKAITA IKI \$100,000 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS			

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio
kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

VISI KVIĘČIAM I TALKĄ DIRVOS SUKAKČIAI PAMINĖTI

MIELI DIRVOS BIČIULIAI,

Tautinės minties savaitraštis DIRVA, leidžiamas VILTIES draugijos Clevelande, Ohio, švenčia 70 metų sukaktį. Tame laikotarpyje keitėsi redaktoriai, keitėsi skaitytojai, bet DIRVA išliko ištikima steigėjų nusmaigytom gairėm, Dirva ne tik informavo apie lietuviškojo gyvenimo įvykius, bet kėlė viešumon didžiuosius išsivijios ir paverptos tėvynės rūpesčius bei svarbiausias problemas.

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti komitetas, kurį sudaro Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ir Vilties draugijos nariai, gerai žinodamas lietuviškos spaudos sunkias darbo sąlygas ir finansinius nedateklus, kreipiasi į Jus, prašydamas paramos, prisidedant savo auka. Kiekviena auka — didelė ar maža, bus dėkingai priimta.

Dirvos naudojamos rinkimo priemonės jau pasenusios ir susidėvėjusios. Atėjo laikas jas pakeisti naujomis. Jūsų aukų dėka, numatome nupirkti Dirvos tekstams rinkti kompiuterį, kuris kainuoja 30,000 dol. Taip pat reikia sudaryti atsarginį kapitalą kasmetiniams nuostoliams dengti, kad Dirva ir toliau išeitų reguliariai.

Čekius, išrašytus Dirvos ar Vilties vardu, prašome siųsti komiteto išd. O. Daškevičienėi, 7254 So. Troy St., Chicago, Ill. 60629.

DIRVAI auka Dirvai 70 metų proga \$.....

VILTIS prašau įrašyti į Vilties Draugijos narius ar padidinti turimą įnašą \$.....

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

Priedamos prie prenumeratos aukos yra labai vertinamos, bet jų nepakanka leidimo nuostoliams išlyginti.

Tikėdami Jūsų parama už auką iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Dirvos prenumerata metams 17 dol. Paraginkite savo draugus Dirvą užsiprenumeruoti.

Čekius rašyti DIRVOS ar VILTIES draugijos vardu ir siųsti komiteto išdininės adresu: O. Daškevičienė, 7254 So. Troy St., Chicago, Ill. 60629.

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti komitetas:

Pirmininkas
Dr. Leonas Kriaučeliūnas,
vicepirmininkas
inž. Jonas Jurkūnas,
sekretorė
Verutė Lenkevičienė,
išdininė
Onutė Daškevičienė,
nariai:

Petras Buchas
Dr. Danielius Degėsys
Salomėja Endrijonienė
Jurgis Janušaitis
Antanas Juodvalkis
Jolanda Kerelienė
Aleksas Laikūnas
Matilda Marcinkienė
Karolis Milkovaitis
Rasa Plioplytė
Kazimieras Pocius
Mečys Valiukėnas

Jau vienuoliktą kartą rinkime Lietuvių Bendruomenės Tarybą. Visi suaugę, čia gyvenantieji lietuviai turi teisę ir privilegiją Tarybos rinkimuose dalyvauti. Deja, tik labai nedidelė dalis lietuvių šia privilegija iki šiol pasinaudodavo. Idealu būtų, kad visi balsuotume. Tačiau taip nėra nei vienoje demokratinėje valstybėje, negalime to tikėtis ir mes — lygiai taip, kaip negalime vadintis idealia Bendruomene.

Kaip daugelis iš mūsų atsimename, Lietuvių Bendruomenę ikūrė VLIKas, reziduodamas Vokietijoje dar DP stovyklų laikais. Tuomet dar neseniai buvome apleidę savo gimtąjį kraštą, išgyvenę karo pavojus, visokeriopą nedateklų ir didžiai susirūpinę asmeniniu ir bendruomeniniu rytojumi. Zinojome tik, kad gyvenimas Vokietijoje daugumai buvo laikinas, o grįžimas laisvon Tėvynėn greitu laiku taip pat nenusimatė, nors bėgant buvom raginami net žieminio palto nesiimti — tikėjome patys ir kitus guodėme greitu sugrįžimu laisvon Tėvynėn. Jau tada buvo aišku, kad bent laikinai teks apleisti Europą ir kurtis užjūriuose. Tuomet buvome pasirengę vykti bet kur, kur tik gautume bet kokį darbą, kad galėtume patys apsirūpinti, išlaikyti šeimas lietuviams ir nenutraukti ryšių su draugais bei visais kitais lietuviams.

LB STEIGEJAI NEJVERTINO VIETINĖS SITUACIJOS

Romantinio idealizmo pagauti LB steigėjai JAV-se tinkamai neįvertino čia esančių politinių-visuomeninių grupių bei socio-ekonominių draugijų. Tuomet buvo galvota, kad visuotina, demokratinė ir apolitinė Lietuvių Bendruomenė gali ir turi apimti visus Amerikos lietuvius ir kad jie toje Bendruomenėje gali ir turi dalyvauti ne per savas organizacijas, bet asmeniniai. Deja, pradžioje taip galvojo tik labai nedidelė grupė naujų ateivių. Neturint įstatyminės galios, bendruomeninių potvarkių vykdymas tegalėjo pasikliauti tik žmonių gera valia. Jai išgauti reikėjo idealistiniai nusiteikusių vadovų, reikėjo sukurti tokią Bendruomenę, kurion žmonės patys norėtų priklausyti, jai dirbti, jai aukoti ir jai aukotis.

Lietuvių šeimas Bendruomenė dar jungė per jos steigiamas Lituaništas mokyklas. Ilgainiui ir čia mokinių skaičius pradėjo retėti, nes dalis tėvų kėlėsi gyventi toliau nuo lietuviškų centrų, mišrių šeimų skaičius vis didėjo ir mokinių tarpe pradėjo atsirasti apatija lituanistikos mokymuisi. Džiugu, kad šiuo metu bent tas mokinių skaičiaus mažėjimas yra sustabdytas ir kad yra įsteigta neakivaizdinė mokykla, kuri pasiekia ir toliau gyvenančius mokinius.

Su lituanistinės mokyklos nebelerkančių jaunimu lietu-

viški reikalai atsidūrė blogoje padėtyje. Tiesa, veikia jaunimo organizacijos - ateitininkai neolituantai, skautai. Pastarųjų veikla lyg ir išgyvena renesansą, nes jais uoliai rūpinasi labai didelis kadrų skautininkų-vadovų.

JAUNIMOSAJUNGA NEPATEISINO STEIGEJŲ VILCIŲ

Prieš veik 20 metų PLB įsteigta Jaunimo Sąjunga. Deja, į ją dedamos viltys nepatenkino. Toji Sąjunga įsteigta bendruomeniniu pavyzdžiu, atseit asmeniniu dalyvavimu, o ne per veikiančias jaunimo organizacijas. PLB, o ypačiai JAV LB, Jaunimo Sąjungos veiklai sukėlia nepaprastai daug lėšų, kurių jaunimo veikla Jaunimo Sąjungoje visiškai nepateisina. Tektu rimtai pagalvoti, pasverti surinkamus lėšas ir už jas atliekamus darbus ir pamėginti tą veiklą perorganizuoti, į ją tiesiogiai įtraukiant veikiančias jaunimo organizacijas. Esu tikras, kad jei LB finansiniai ir moraliniai taip pat stipriai paremtų jaunimo organizacijų veiklą, kaip kad ji iki šiol remia Jaunimo Sąjungą, tai jaunimo veikla būtų žymiai geresnė, negu kad ji dabar yra Bendruomenės globojamoji ir jos proteguojamoji Jaunimo Sąjunga.

NEĮGYVENDINTAS VISUOTINUMAS

Lietuvių Bndruomenės organizacija yra visiems lietuviams prieinama ir ji tvarkosi demokratiniais pagrindais, nors kai kurių demokratinių atributų tinkamai neišnaudojama. Apie juos sugrįšime truputį vėliau. Tačiau bendruomeninis visuotinumas ir Bendruomenės kalbėjimas visų JAV lietuvių vardu tebėra labai apverktinoje padėtyje. Deja, tuo klausimu mažai kas rūpinasi ir dar mažiau kas daroma jį pagerinti. Dėl šių motyvų tenka trumpai peržvelgti LB-nės nueitą kelią, suminėti padarytas klaidas, kad iš jų pasimokę galėtume padaryti pažangą.

Kaip minėjome, LB steigėjai neįvertino esamos lietuvių visuomeninės-politinės santvarkos JAV-se iš vienos pusės ir iš kitos pusės jiems buvo suvaržytas naturalus bendruomeninis veiklos procesas, iš jos išjungiant Lietuvos laisvinimo pastangas. Bendruomeninė santvarka čia buvo statoma virš veikiančių lietuvių organizacijų, tų organizacijų narių kolektyviai neįtraukiant į bendruomeninės organizacijos struktūrą, o 'viliojant' pavienius tų organizacijų narius stoti, remti ir dirbti naujai besisteigiančiai 'dipukų' organizacijai. Gi naujai įsteigta LB, kurios steigėjai ir nariai daugumoje buvo nauji ateiviai čia atvykę ne skalesnio duonos kasnio ieškoti, bet dėl to, kad Lietuva buvo komunistinės rusų imperijos paversta, buvo

asmeniniai ir tautiniai sovietų nuskriausti, tad labai opūs Lietuvos vadavimo akcijai. O toji akcija LB-nei buvo draudžiama, skatinant jos narius prisidėti prie senos lietuvių imigracijos politinių susigrupavimų ir ten Lietuvos vadavimo akcijoje dalyvauti. Rezultate - nei senieji ateiviai neišjungė į Bendruomenės veiklą, nei 'dipukai' stojo ALTA sudarančių organizacijų eilėse. Dar daugiau, daugumoje vieni ir kiti snairavo veik be pertraukos, nuo pat Bendruomenės įsikūrimo JAV-se.

POLITINIAI REISKINIAI 'APOLITINEJE' BENDRUOMENEJE

Dėl tos pačios 'darbo sričių' paskirstymo politikos, santykiai tarp PLB ir VLIKo niekada nebuvo nuoširdžiai draugiški, nors tų pačių VLIKo organizacijų atstovai ikūrė LB išsivijoje. Neapsieita be klaidų nei pačių LB kūrėjų tarpe. Noras užimti, dominuoti ir užvaldyti yra naturalus reikšmės visuomeniniame bei politiniame gyvenime. Jėga ir įtaka masina kiekvieną visuomenės veikėją. Sių ypatybių netrūko nei LB steigėjų ir jos uolių talkininkų tarpe. Netrukus jų ir dabar, tik tie norai truputį sušvelnėjo, užsimaskavo, bet nepranyko. Ir vėl sakome, kad tai naturalu. Varžybos yra geras dalykas, nes jos veda į progresą. Kad varžybos būtų sėkmingos, reikia apytikriai vienodai pajėgių partnerių ir džentelmeniškų rungtyniautojų elgsenos. Svarbiausia, reikia turėti aiškų tikslą dėl ko varžomasi ir to tikslo pasiekusiems moralinio ir/ar materialinio atpildo.

Valstybinėje santvarkoje rungtynės tarp į jos valdžią pretenduojančių grupių yra neišvengiamos, nes demokratinėje santvarkoje kito kelio nėra. Ir labai rinkimuose 'sumušta' politinė grupė turi po rinkimų pralaimėjimo persigrupuoti, peržiūrėti savo platformą, parinkti geresnius kandidatus ir vėl ruošti sekantiems rinkimams. To mes, deja, nedarome, nes neturime savos valstybės, kur jėga paremta tvarka daugelį iš mūsų 'atvestų į protą'. Dėl šios priežasties, dalis 'valdžion' nepatenkančių bendruomenininkų nuo bendruomeninio darbo pasitraukia, kiti iš jų net prieš pačią Bendruomenę pradeda veikti, pasiteisindami, kad Bendruomenė pateko į vienos grupės rankas, kad jos vadovai pasidarė raudonųjų simpatininkai, organizuoja keliones į okupuotą Lietuvą, leidžia prokomunistinius vadovėlius ir kt. Tikrumoje Bendruomenė nėra nei paraudonavusi, nei užvaldyta vienos ar kitos politinių grupių, nors kai kuriuos iš jų visai stengiasi prarasti joms palankius kandidatus į LB Tarybą. Tas naturalu ir gal būtų ir sveika, jei kitos lietuvių politinės grupės (Nukelta į 4 psl.)

LB Tarybos rinkimų belaukiant...

(Atkelta iš 3 psl.)

taip pat statytų savus kandidatus į Tarybos rinkimus ir pasistengų juos laimėti. Tą atsiekti, žinoma, reikėtų gero kai padirbėti. Tuomet atsirastų gyvos priešrinkiminės diskusijos bendruomeniniais reikalais. Deja to nėra. Vietoje to mūsų susidarė 'Bendruomenininkų' grupelė, kurie mano, kad tik jie žino tikrąjį Bendruomenės kelią, tik jie, ar jų patikimi asmenys gali tai Bendruomenei vadovauti, ne užleisdami sprendžiamo balso kitaip galvojantiems. To pasekoje per paskutinius 10-20 metų iš aktyvaus bendruomeninio darbo pasitraukė eilė aktyvių visuomenininkų, kurių galvosena skiriasi nuo 'bendruomenininkų grupelės' galvosenos. Taip susidarė organizuota 'pozicija' be organizuotos 'opozicijos'. Tokioji vienašališkoji situacija be 'tikrųjų bendruomenininkų grupelės' palaiminimo sunku patekti į Tarybą, o dar sunkiau į jos valdomuosius organus.

Minėjome, kad nėra tikslo tvirtinti, kad viena politinių grupių perėmė JAV LB į savo rankas. Taip nėra. Siuo metu didieji partijos šulai patys į vadovaujančias LB neįsprendžia. Vietoje to, jie veikia paslapčia, organizuodami per kitus asmenis jiems patikimų kandidatų į LB išrinkimą ir po to jiems lojalus kandidatų išstatymą į KV pirminko postą. Taip bent buvo iki 10-tos Tarybos rinkimų. Pastaruoju metu lyg ir pritrūko jiems aklaui tarnaujančių kandidatų, kurių išrinkimas būtų buvęs užtikrintas.

Kad teisingai suprastume, jog tais pareiškimais nekaltiname anos politinės grupės. Anaipol ne. Norime tais faktais tik paryškinti, kokia yra dabartinė situacija, kuomet

viena iš lietuvių politinių grupių yra intelektualiai pajėgi ir kuri tinkamai supranta ir iverstina LB svarbą išeivijos lietuvių tarpe. Visa bėda didžiojoje yra ta, kad kiti politiniai susigrupavimai laisvanoriškai (tiesa 'sumušti') pasitraukė iš kovos lauko. Jie net savų kandidatų Tarybon nebestato, rinkimuose patys nedalyvauja ir savo pasekėjus skatina tuos rinkimus boikotuoti. Jeigu vienas kitas ideologiniai jiems artimas asmenys kandidatuoja Tarybon, tai vietoje to, kad ji rinkimuose paremtų, apkaltina 'parsišlavimu' ir kt.

Politiinių-socio-ekonominių grupių pirminė užduotis yra įvesti savas programas visiems to krašto žmonėms ir perimti krašto valdžią į savo rankas. Mūsųose taip daro vienintelė anoji grupė, kuri dėl to 'apkaltinama' Bendruomenės perėmimu į savo rankas. Kaltinimas iš dalies kyla ir dėl to, kad netinkamai suprantame jos steigėjų teigimą, kad 'Lietuvių Bendruomenė yra NE POLITINĖ'. Taip, LB-je nėra politinių grupių atskiros programos, kaip kad jos yra pav. JAV - Respublikonų ir Demokratų partijose. Tačiau tai nereiškia, kad jo Tarybos nariai negali būti vienos ar kitos politinės partijos nariai. To kiais būdami jie, savaime suprantama, stengiasi prisitraukti daugiau savo ideologijos žmonių. Tas, jau vėl kartojam, yra natūralu. Tačiau tai turėtų būti daroma ne 'po stalų', bet viešai iš anksto pareiškiant, kad va mūsų grupės žmonės, jei bus išrinkti, LB-je darys tą ar kitą. Kitaip sakant, mūsų politinės grupės turėtų turėti savas programas, kurias būtų galima LB-je įgyvendinti ir jas per savo siūlomus kandidatus propaguoti.

(Bus daugiau)

REAGANAS APIE JALTĄ

Vasario 5 d. Baltųjų Rūmų spaudos sekretoriaus įstaiga paskelbė tokį prezidento pareiškimą:

Šią savaitę prieš keturiasdešimt metų JAV, D. Britanijos ir Sovietų Sąjungos vadai susitiko Jaltoje aptarti besitartinanti II Pas. karo galą ir nustatyti gaires pokario pasauliui. Priimti nutarimai, įskaitant ir Laisvosios Europos Deklaraciją, įpareigojo visas tris vyriausybes atstatyti demokratinį kontinentą.

Nuo to laiko Jalta turi dvigubą prasmę. Ji primena vieną Sovietų Sąjungos ir laisvų valstybių bendradarbiavimo epizodą, siekiant kilnaus bendro tikslo. Bet ji taip pat primena prieštąis kodėl tas bendradarbiavimas negali tęstis — sovietai savo pažadų netesėjo, rinkimai nebuvo pravesiti, dvi Europos pusės liko atskiros.

Kodėl Jalta yra svarbi šiandien? Ne dėl to, kad Vakarai norėtų pakartoti senas diskusijas apie sienas. Toli gražu. Jalta lieka svarbi

bi todėl, nes Europos laisvė liko nebaigta byla. Tie, kurie aiškina, kad reikalinga sukasiti tik apie sienas ar teritorijas, viliasi, kad demokratijos ir nepriklausomybės klausimai bus užmiršti. To nebus.

Viena siena, kurią Jalta simbolizuoja, niekada nebus teisėta. Ji yra skirianči linija tarp laisvės ir prispaudos. Aš nesivaržau pasakyti, kad mes nenorime tos sienos. To siekdami mes nenorime kokio karinio pranašumo sau ar mūsų sąjungininkams. Mes nepaneigiamė nei vienos valstybės teisėto saugumo intereso. Bet ginti vienos valstybės saugumą, atimant kitai jos tautinę nepriklausomybę, tautines tradicijas, yra neteisėta. Ilgainiui, tai nesaugu.

Tiek laiko po Jaltos pralinkus, viena lieka aišku: geriausias kelias į daugiau saugią Europą yra duoti jai daugiau laisvės. Mūsų 40 metų pažadas siekia atstatyti laisvų Europos tautų bendruomenę. To siekti mes šiandien įsipareigojame.

Ševčenkos knyga...

(Atkelta iš 1 psl.)

nizacijos generalinio psekretoriaus postą.

Nusivylęs sovietine sistema, jis 1975 m. gruodžio 5 d. kontaktavo vieną amerikietį, dirbantį taip pat JT, kuris savo keliu apie tai painformavo tuo laiku buvusį JAV ambasadorių Jungtinėm Tautom, dabartinį senatorių D.P. Moynihan. To liudijimu N.Y Times buvo griebtasi visų priemonių kad Ševčenkos kaip nors nesukompromituoti.

Cia reikia pastebėti, kad žvalgyboms, aplamai imant, daugiau rūpi turėti savo šnipą galintį informuoti apie bėgamus įvykius, o ne perbėgėli, kuris tuo pačiu faktu nustoja galimybės toliau būti naudingas.

Kaip tyčia, visai neseniai Public TV stotys davė trijų dalių seriją apie pulk. A. Penkovskį, iki Ševčenko aukščiausio rango sovietų pareigūną dirbusį Vakarams. Toje britų dramoje žvalgybai neatiteko labai malonus vaidmuo. Ant ra vertus, jos pareiga yra įsitikinti norinčio pasitarnauti nuoširdumu, kad po tokiu noru nesislepia koks nors sąmokslas.

Atrodo, kad Ševčenko neturėjo sunkumu su JAV žvalgyba, kaip sovietų nukankintas Penkovskis. Bet ir jam, Ševčenka, prieš pabėgant buvo pasiūlyta pasitarnauti, atviriiau kalbant — pašnipinėti. Nors labai nenoromis, Ševčenko sutiko. Tas tęsėsi iki 1978 metų kovo 31 d., kada jis gavo telegramą tuojau grįžti į Maskvą.

Iki to laiko Ševčenko apie savo veiklą ir sumanymus nebuvo pasakęs ir savo žmonai, nors neslėpė nuo jos savo nusi-vylimo tėvyne. Prireikus stailgia bėgti, Ševčenko parašė laišką su instrukcijom nieko į butą neįsileisti savo miegančiai žmonai, o pats paspruko per užpakalinį išėjimą. Sovietai tačiau kaž kaip 'įkalbėjo' žmoną grįžti į Maskvą, iš kurios netrukus buvo pranešta, kad ji nusižudė. Tokia galimybė Ševčenko netiki, jo žmona buvusi labai stipraus charakterio. Jei ji negyva - sovietai ją nužudė, gal kaip bausmė jam.

Per TV interview klausytojai skambino telefonu teiraudamiesi, ką Ševčenko už tai gavo iš JAV. Jis atsakė, kad verčiasi paskaitom, pamokom

Valstybės D-to mokykloje diplomatams, kas leidžia jam finansiniai nepriklausomai gyventi. Pajamų jis tikisi ir iš tos knygos, dar rašas kitą. O kodėl jis vis dar gyvas? - pasiteiravo kritiškai klausytojai. Atsakymas buvo toks, kad - kaip nebūtų keista - sovietai skaitosi su pasaulio viešąja nuomone. Jo nužudymas būtų lyg patvirtinimas viso to, ką jis pasakojo. Pagaliau sovietai žino, kad jis jau turėjo progos papasakoti viską ką žinojo, todėl nėra reikalo jiems jį amžinai nutildyti, o triukšmo dėl to būtų nemažai.

Ševčenkos liudijimu, sovietų vadai mielai norėtų valdyti visą pasaulį ir didžiausia kliūtis to noro išpildymui laiko JAV karinę galybę. Jie elgiasi atsargiai, kad jos neišprovokuoti. Už tat jie išpėjo Egipto prezidentus - Nasserį, o vėliau Sadatą - 1967 ir 1973 m. nepradėti karų. Pasiūti kubiečius į Angolą buvo paties Castro idėja. Sovietai ją perėmė, norėdami laimėti varžybas su Kinija dėl vadovavimo vadinamoms tautinio išsivadavimo kovoms. Maskva ilgai nenorėjusi išikišti į Etiopijos-Samali-jos nesusipratimus, bet pagaliau nenoromis apsisprendė už Etiopijos palaikymą.

Ar tikrai Ševčenko papasakojo viską? Galima manyti, kad jis kai ką paliko kitai knygai, gal kai ką nutylėjo CIA prašomas. Bet tai ką pasakė - pakartotinai ir autoritetingai nušvietė sovietų veidą, kurį Amerikoje kaž kodėl stengiamasi įsivaizduoti gražiau negu tikrovėje.

WANTED

TOOL AND DIE MAKER

Applegate Tool Co., an employee owned Texas Corp., engaged in the manufacture of mechanical and electro mechanical components, assemblies and products has need of TOOL AND DIE MAKER. Paid holidays & vacation, income protection plan, employees stock ownership plan, EOE. Applegate Tool Co., 309 Industrial Blvd., Austin, Tx. 78745. Or call Bob Schultz at: 512-447-5555. (9-14)

CIVIL ENGINEERS

Graduate civil engineers, permanent position with consulting firm specializing in municipal & private work. 3 to 5 years experience in design of under ground utilities, paving, subdivisions and sight development plans. Excellent benefit program. Resume to:

ORCHARD, HILITZ &

McCLIMENT, INC.

34935 SCHOOLCRAFT

LIVONIA, MICH. 48150

An Equal Opportunity Employer (7-9)

WANTED AT ONCE

EXPERIENCED

AUTOMATIC SCREW

MACHINE

SETUP/OPERATORS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Experienced Davenport Screw Machine Operators needed, first and second shifts, pleasant working environment, full benefits. Apply at:

KAMINGA MFG.

1337 JUDD AVE. SW

GRAND RAPIDS, MICH. 49509

(7-13)

Puikiausiai kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANA BURŠTEINA

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Kelių pastraipų vainikas

ALEKSIUI RANNITUI

Stasys Santvaras

Buvom geri pažįstami, buvom bendradarbiai, buvom draugai, keletą metų gyvenom po tuo pačiu sto-
gu. Laikas ir likiminiai įvykiai mūsų takus perskyrė, bičiulystę atvėsino, nors į šaltą žemę jos neužkasė. Retkarčiais dar vis susitikdavom ir, kaip anom aukso dienom, apie daug ką pakalbėdavom, apie daug ką pasvajodavom. Dabar prieš akis stovi rūsti realybė: Aleksis Rannitas buvo, nerimo, jieškojo vertybių, kūrė ir štai — Aleksio Rannito nebėr! Širdies priepuolio ištiktas, jis mirė sausio 5 d. New Havene, Ct., kur ilgesnį laiką gyveno ir dirbo Yale universitete.

Gal mažai kas žino, kad Aleksis Rannitas, gimęs 1914. X. 14 Kallastės mieste, Estijoje, buvo mišrios šeimos vaikas. Jo tėvas Dolgašev, rusas buvo caro pulkų karininkas, o motina — Rannit, estė. Pirmojo pas. karo metu, kai Rusijoj ėmė rūgti įvairūs neramumai, kai pradėjo atsirasti nepriekliai — vaiką auginti ir auklėti Estijon pasiėmė motinos sesuo, Aleksio teta. Jei Rannito pasakojimu nepainioju, jo motina ir tėvas žuvę rusų revoliucijos metu, Aleksj užaugino ir išleido į mokslus minėta ir jo didžiai mylima teta. Jis pasirinko motinos pavardę, apsisprendė būti estu ir iki gyvenimo pabaigos buvo tvirtas estų tautos patriotas. Tačiau anoms jaunatvės dienoms ta mišri kilmė Aleksui Rannitui nebuvo dangaus palaima. Ir beveik viso gyvenimo darbai jis turėjo liudyti savo motinos kilmę.

Aleksis Rannitas buvo didelių gabumų ir reto darbštumo vyras. Savo vidumi — ramus, mąstantis, kontempliuojantis, savo išore — tikras šiaurės kraštų briedis: aukštas, dailiai nuaugęs blondinas, savin patraukiantis vyriškai gražaus ir dvasingo veido bruožais. Ta simpatinga išore ir intelektualiniu alkiu jis greitai sutapdavo su kitais tų polinkių žmonėmis, jų tarpe turėjo apstą gerų pažįstamų ir draugų. Gal dar daugiau — jis mokėjo kultūriniame pasauly susirasti ryšių ir draugų, su jų parama irties į platesnius ir gilesnius vandenis.

Mums savo talentus Rannitas pradėjo rodyti 1940 m., kai persikėlė gyventi į Kauną ir vedė Gražiną Matulaitytę, tikrai šaunią ir tikrai šviesią mūsų teatro moterį. Kaip asmenį, kaip žmogų gal tiksliausia būtų Aleksį Rannitą apibūdinti vokišku posakiu: "Langsam aber sicher", žinoma, gražiausia tu žodžių prasme.

Pas mus jis atvyko su dviem kalbom — gerai mokėjo estų ir rusų kalbas. Maždaug vienerių metų laikotarpy Aleksis jau rašė ir be mikčiojimų kalbėjo lietuvių kalba. Kai Lietuvą užgriuvo nacių naktis — per kitus metus Rannitas gan laisvai kalbėjo vokiškai (čia jam daug padėjo žmona Gražina, kuri vokiečių kalbą gerai pažino). Ilgainiui tuos jo poliglotinius gabumus praturtino prancūzų ir anglų kalbos. Tiesa, daugelis tų svetimų kalbų pramokom, tik praktiškai mažai kur jas tepanudojom. Al. Rannitas šiuo požiūriu yra atskira ir išskirtina asmenybė, nes jis tų kalbų dėka sugebėjo prasilaužti į žymiai platesnius kultūrinio pasaulio akiračius.

Velionis Al. Rannitas mokslus ėjo nepriklausomybės laikotarpio Estijoje. Ten jis baigė gimnaziją ir Taiskamosios dailės mokyklą, Tartu universitete studijavo meno istoriją, gilino literatūros meno studijas. Iš anų dienų paveldėjo vieną itin būdingą bruožą — labai išdailintą, galima sakyti, baroko stiliaus rašyseną. Tačiau savo dvasinė prigimtimi Al. Rannitas buvo poetas, estų kalba parašęs stambų pluoštą savaimingos poezijos, pasirūpinęs, kad jo eilėraščiai su skambėtų lietuvių, anglų, vengrų, vokiečių, rusų ir kt. kalbom. Estų literatūros mokslininkas ir kritikas prof. Ants Oras Al. Rannito poeziją taip apibūdino: "Intelektualinė muzika ir sielos matematika — du giminiai, bet ir skirtingi reiškiniai kalba iš dvasingų, aštrios minties, bet muzikaliai skambančių Rannito eilėraščių, kurių kilmė regimai atkyla iš vaizduojamojo meno, ypačiai iš grafikos, o tačiau tai yra originali ir kūrybinga poezija. Žvgis. kančia, ypač ramy-

Kelionėj po Kuršių Neringą 1938 ar 1939 m. vasarą. Iš kairės Augustinas Gričius, rež. Romualdas Juknevičius, Aleksis Rannit, J. Gerulaitytė (Eltos vyr. redaktorė, žuvusi Drezdeno bombardavimo metu), St. Santvaras, neatpažįstamas vyras, akt. Henrikas Kačinskas ir estų poetas Jogger, Al. Rannito bičiulis.

bė, erdvė, gėlmės, forma, sutelktas ekspresyvumas, galingi, nesulaikomi, kartais per stiprūs bangavimai — visa tai yra vertybės Al. Rannito poezijoje." Kaip žinom, ryškų veidą jis susikūrė ir kaip esejistas, literatūros ir dailės meno kritikas.

Aleksio Rannito ryšiai su Lietuva užsimezgė 1935 m., kai Tallinne, Estijoje, lankėsi du mūsų rašytojai — Vincas Mykolaitis-Putinas ir Liudas Gira. Jis su tais vyrais susipažino, tikrai gilia pagarbą savo širdin įdiegė mūsų Putino kūrybiniam genijui. 1936 m. Al. Rannitas, Lietuvos Rašytojų draugijos pakviestas, su dviem ar trim jaunais estų rašytojais jau dalyvavo lietuvių literatūros šventėje, Kaune. Toj šventėj jis skaitė savo eilėraščių ciklą apie Vilnių. Svečių tarpe pasirodė ir Betty Alver, nė vienos okupacijos metu iš Estijos nepasitraukusi, ilgai niui savo tautoje iškilusi kaip galingo talento lyrikė.

Al. Rannitui kelionė į Lietuvą buvo lemtinga — po to jis kasmet vasaros atostogas praleisdavo pas mus, Kaune ir Palangoj, kol ryžosi pastoviau į mūsų gretas ir į mūsų rūpesčius įsijungti (prie šio rašinio yra jungiama foto nuotrauka, daryta 1938 ar 1939 m. kelionėje per Kuršių neriją).

Keletą metų Al. Rannitas estų periodiką aprūpindavo informacijom apie Lietuvą ir liet. kultūrinį gyvenimą. Atsirėmęs į savo būdo ryškų bruožą "langsam aber sicher", tuo pat metu jis pradėjo organizuoti pasikeitimus literatūrinių kūrinų vertimais. Pats jis versdavo į estų kalbą, o mus, lietuvius, ragindavo savo skaitytojus supažindinti su estų grožine literatūra, kuri, kaip žinom, ne-

išgyveno spaudos draudimo, anuo metu ir savo forma, ir turinį jau buvo aukšto meninio lygmens dailiojo žodžio kūryba. Tik mum tie vertimai anaiptol nebuvo paprasta kasdienybė, nes tada nė vienas lietuvis rašytojas estų kalbos nemokėjo (dabar tokių jau turibe). Al. Rannitas mums duodavo estų autorių kūrinių pažodinius vertimus į rusų kalbą (netrukus — į lietuvių kalbą), tokiu būdu iš tų jo rankraščių mes atkurdavom eilėraščio turinį ir formą.

Gerai atsimenu, be kitų dalykų, man teko į liet. kalbą versti Marijos Under gana ilgą baladę, parašytą griežta klasikine forma, apie šimtinę suomių karių, amžinai užmigusių žiemos šalty ir sniege (dabar nežinau net kokio vardo leidinytas vertimas buvo išspausdintas). Įvykėlį čia paminėjau tik dėl to, kad Al. Rannitas Mariją Under didžiai ir nuoširdžiai gerbė, vadino ją talentingiausią XX a. estų tautos poete, apie ją ir jos kūrybą yra paskelbęs ne vieną straipsnį. Sulaukusi gilios senatvės, Maria Under prieš kelerą metų mirė Stockholme, Švedijoje.

Kai Aleksis Rannitas mirė, kai sutelkta mintimi atsigrižau į jo gyvenimą ir nuveiktus darbus, akyse pradėjo žybtuoti paradoksai. Štai, ne mūsų mokslo vyrai, ne mūsų dailės meno kritikai, o liet. kilmės M. Dobužinskis, prancūzų kilmės rusų dail. Al. Benoit ir tikri rusai — S. Makovskis, V. Čudovskis, V. Ivanovas ir kt. mūsų M. K. Čiurlionį išvedė į platesnį kultūros pasaulį (rūpestingai parinktas tų vyrų pasisakymų citatas galima rasti paskutiniajame kun. St. Ylos veikalė "M. K.

Čiurlionis kūrējas ir žmogus", išl. 1984 m.).

Po antrojo pas. karo dalykiškai paruoštom studijom vokiečių, prancūzų, anglų ir italų kalbom M. K. Čiurlionio kūrybos išėjo garsinti Al. Rannitas. Pagrindinė jo tēzė: abstraktinio dailės meno pradininkas ne V. Kandinskis, o M. K. Čiurlionis. Pvz. susirašinėdamas tuo klausimu su pasaulinio garso dailės meno istoriku ir kritiku Bern. Berensonu, Al. Rannitas 1949 m. gavo tokį jo atsiliepimą: "Iš didžiųjų naujosios epochos individualistų Čiurlioniui tenka pirminė vieta. Jis turi būti suprastas ir įvertintas ne tik kaip mistikas ir regėtojas, koks jis buvo, bet ir dėl savo nepakartojamų (unique) estetinių bei piktoralinių idėjų."

"La Biennale di Venezia" leidiny (tarptautinės dailės parodos žurnale) Al. Rannitas, gindamas savo nuomonę, susikirto net su B. Kandinskio žmona, kuri vokiečių "Kunstwerke" išėjo ginti savo vyrą, kaip abstraktinės dailės pradininką. Mūsų bičiulio Rannito stiprybė reiškėsi datų žaidime: Kandinskis savo pirmąjį abstraktą nutapė Muenchene 1911 m., o to meno srovės pradų Čiurlionio kūryboje esą galima rasti 1904-1907 m. tapytose drobėse. Anot Al. Rannito, M. K. Čiurlionis, "šalia savo simbolistinių darbų, buvo pirmas dailininkas siurrealistas, pirmas metafizikas ir pirmas abstraktistas". Kaip siurrealizmo pradininkas, Čiurlionis toji dailės meno srovėj pasireiškęs dvidešimčia metų anksčiau, negu buvo paskelbtas tos srovės manifestas (1924 ar 1925 m.).

(Bus daugiau)

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

1985 m. "VILNIAUS" KARALAITĖ

KLB Toronto apylinkės valdyba, kuri rūpinasi dalyvavimu Toronto tautybių savaitėje, vadinamoje Karavanu 1985 m. vasario 2 d., šeštadienio vakarą, Lietuvių namuose surengė 1985 m. "Vilniaus" paviljono karalaitės rinkimų vakarą. Karalaitės pareiga — atstovauti lietuviams paviljone Karavano metu ir kitose lietuvių bei kitataučių renginiuose per ištisus metus. Tai jau penktas Toronte tokio pobūdžio metinis vakaras, kuriame dalyvavo per 400 publikos, daugiausia jaunimo. Lietuvių namų Mindaugo salė buvo skoningai išpuošta ir atvykusieji svečiai buvo sutikti su gražiu leidinėliu, kuris supažindino su "Vilniaus" karalaitės kandidatėmis, teisėjais, rėmėjais, talkininiais ir programa. Iškilmes filmavo Maclean Hunter kabelinės televizijos stoties darbuotojai.

Susirinkusius vakaro-balius dalyvius pasveikino KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. Algis Vaičiūnas. Programos pravedė Audronė Danaitytė supažindino publiką su kandidatėmis: Zita Girklytė — 17 metų amžiaus, Indrė Čuplinskaitė — 17 metų, Jolanda Laurinavičiūtė — 17 metų, Violeta Slivinskaitė — 20 metų ir Daina Šlenytė — 21 metų. Kandidates vertino taškais 5 teisėjai pagal sekančias kvalifikacijas: laikysena — 10 taškų, grakštumas — 10, grožis — 20, draugiškumas — 20, būdas — 10, bendras išsilavinimas — 10 ir lietuviškumas bei kalba — 20. Penkios kandidatės savo laikyseną, grakštumą, grožį išryškino, modeliuodamos Electra Furs firmos kailinius paltus ir žaketus salės centre, praeidamos su šypsena prie teisėjų stalo ir publikos, kuri jas palydėjo

Ingrė Čuplinskaitė — 1985 m. "Vilniaus" karalaitė, 17 metų amžiaus. Mokosi gimnazijos 12 klasėje, lanko lituanistinius kursus ir yra žymi jaunimo veikėja. Laimėjo \$1000 premiją. K. Raudžio nuotr.

plojimais.

Susipažinus su kandidatėmis, scenoje pasirodė aštuonių, gražių mergaičių grupė, pasipuošusios mėlynomis suknėlėmis. Tai Ottawos lietuvių bendruomenės reprezentacinis mergaičių dainos vienetas "Ramunėlės". Vadovaujamos Rūtos Kličienės ir Loretos Lukšaitės, jau aštuoni metai ši dainininkių grupė su lietuviškomis dainomis lanko lietuvių kolonijas. "Ramunėlių" dainininkės — studentės nuo 12 iki 20 metų amžiaus. Tai gerų ir gražių balsų dainos grupė, kuri, vadovaujama savo gabių mokytojų, turi paruošus liaudies, pramoginių, estradinių ir tarptautinių dainų plačios apimties repertuarą. Pirmoje koncerto dalyje "Ramunėlės" harmoningai ir nuotaikingai atliko 10 įvairių lietuvių liaudies ir humoristinių dainų, prie kurių, vadovaujant R. Kličienei, prisidėjo ir vakaro dalyviai.

Pasitraukus iš scenos "Ramunėlės", buvusi 1984 metų "Vilniaus" karalaitė Daina Kalendraitė tarė sveikinimo žodį, pareiškus

Ottawos "Ramunėlių" dainininkės, atlikusios koncerto programą "Vilniaus" karalaitės rinkimų baliuje Lietuvių namų Mindaugo salėje. Stepo Varankos nuotr.

REMKIME LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ!

Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę dalyvauti savaitraščio "Dirvos" rėmėjų

SUSIPAŽINIMO POBŪVYJE

1985 m. kovo 3 d., sekmadienį, 5 v. p. p. TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ VYTAUTO D. MENĖJE.

PROGRAMA:

1. Kalbės svečias iš Clevelando dr. Viktoras Stankus apie OSI ĮSTAIGOS KARO NUSIKALTELIŲ PAIEŠKOS PAVOJUS IR SPAUDOS PROBLEMAS.
2. Meninę programą atliks LN dainos vienetas.
3. Loterija. Susipažinimo vaisės.

ĮĖJIMAS — auka \$5.00 "Dirvai" paremti ir išlaidoms apmokėti

Rengėjai

"Dirvos" rėmėjų Toronto būrelis

Zita Girklytė — 1985 "Vilniaus" karalaitės palydovė, 17 metų amžiaus, mokosi gimnazijoje ir studijuoja aukštesniuose lituanistikos kursuose, aktyvi jaunimo organizacijų veikėja. Laimėjo \$500 premiją. K. Raudžio nuotr.

padėką savo pavaduotojai V. Stirbytei ir kitiems, padėjusiems jai atlikti pareigas ir palinkėję sėkmės 1985 m. karalaitėi. Po šių linkėjimų, kandidatės turėjo atsakyti į klausimus lietuvių išlaikymo išeivijoje temomis. Visos penkios kandidatės, jau trečiosios kartos išeivijoje, aiškiai ir gražia lietuvių kalba, be jokios anglų kalbos įtakos, trumpai ir išsamiai nagrinėjo joms pateiktus klausimus, sudarę kritiškiems teisėjams sunkumų, skirstant taškus už lietuviškų problemų supratimą ir kalbą.

Po sunkių egzaminų pavargusias kandidates pakeitė scenoje akordeonistė torontietė Dana Pargauskaitė, kuri profesionališkai pagrojo tarptautinių muzikos kūrinių ir lietuviškų dainų pyne. Akordeonistė savo koncertą užbaigė grodama kandidatėms valsa, kurios su savo palydovėmis šoko salėje, išryškindamos

teisėjams savo grakštumą ir grožį.

Scenoje vėl pasirodė "Ramunėlės", kurios atliko lietuviškų dainų pyne. Daug juoko sukėlė publikoje vadovės R. Kličienės humoristinis pasikalbėjimas su viena choriste su anglišku žodžių priemaiša, kuriuos dažnai naudoja kai kurie lietuviai išeivijoje. Savo koncertą dainininkės užbaigė nauja, dar negirdėta nuotaikinga dainelė "Angliškai išmoksiu anytime". Tai buvo puikus ir linksmas koncertas, kurį pagyveno jos vadovė R. Kličienė savo humoristinėmis paaiškinimais, pasikalbėjimais, palaikydama tiesioginį ryšį su publika. Už šią nuotaikingą programos dalį, rengėjai pagerbė "Ramunėles" bei jų vadoves gėlių žiedais ir publika padėjo audringais plojimais.

Netrukus buvo gautas teisėjų sprendimas, kurį paskelbė programos pravedėja A. Danaitytė. Išrinkta karalaitė — Indrė Čuplinskaitė, jos palydovė — Zita Girklytė ir kandidatė — Violeta Slivinskaitė. Buvusi karalaitė D. Kalendraitė perdavė savo karūną ir juostą 1985 karalaitėi I. Čuplinskaitėi. Ričardas Budnikas, šio vakaro pagrindinis rengėjas, įteikė apylinkės valdybos paskirtas premijas: karalaitė — \$1000 jos palydovei \$500, kandidatėi \$250 ir likusioms dviem po \$50. Vakaro programą, užtrukusią apie porą valandų, užbaigė R. Budnikas padėka kandidatėms, "Ramunėlėms" ir visiems prisidėjusiems prie šio renginio pasisekimo.

Karalaitės rinkimų vakaras-balius buvo planingai ir rūpestingai paruoštas. Dalyviai buvo pavaišinti skania vakariene, vaišinosi ba-

ro gėrimais ir ponių padovanotais pyragais. Visi bandė laimėti loterijoje ir su naująja karalaitė įsijungė į šokėjų eiles, grojant "Tzygani" orkestrui, linksminosi iki vidurnakčio, linkėdami jai sėkmingai atstovauti lietuvių įvykstančiame Toronto tautybių savaitėje — Karavane ir kituose lietuvių bei kitataučių renginiuose.

KLB TORONTO APYLINKĖS VALDYBOS VEIKLA

Toronto apylinkės valdyba buvo išrinkta 1984. XI. 13 tarybos susirinkime, kurią sudaro: pirmininkas A. Vaičiūnas, I vicepirm. kun. J. Staškus, II vicepirm. L. Girinis - Norvaiša, izdininkas R. Budnikas, sekretorius V. Kulnys, nariai — K. Raudys ir M. Abromaitis. Valdybai talkina komisijų pirmininkai: informacijų ir kultūrinės veiklos — M. Garbaliuskienė, lėšų telkimo — V. Bačėnas ir spaudos — J. Varanavičius.

Valdyba po rinkimų turėjo keletą posėdžių, kuriuose buvo svarstomi finansiniai, informaciniai ir kultūriniai renginių reikalai. 1984 m. lapkričio mėn. buvo renkami solidarumo mokesčiai. Surinkta \$3,253 ir šios sumos 50% pervesta KLB krašto valdybai. Informacijų centro reikalams nutarta sudaryti Toronto apylinkės bendruomenės sąrašą, pasinaudojant Lietuvių namų skaitytuvo patarNAVIMU.

Nepriklausomybės šventės minėjimą surengė vasario 16-17 dienomis valdyba talkinama komisijos. Tai buvo iškilus minėjimas, priminęs bendruomenės nariams 67-tąją Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį, kurioje dalyvavo ne tik daug lietuvių, bet ir Kanados valdžios bei etninių grupių atstovai.

Valdyba nutarė dalyvauti šių metų birželio mėn. pabaigoje įvykstančiame Toronto tautybių savaitėje — Karavane, kuris vyksta devynias dienas. Šiam tikslui bus įrengtas "Vilniaus" paviljonas Prisikėlimo parapijos salėje, kurį kiekvienais metais per devynias dienas aplanko per 7000 svečių.

Didžiausias šių metų renginys — Kanados lietuvių dienos, kurios įvyks Toronte spalio 11-13 dienomis. Apylinkės valdyba jau patvirtino šios šventės renginių programą. Jau pradėta sudaryti atitinkamų renginių komisijos, kurioms vadovaus valdybos nariai. Šventės programai atlikti bus kviečiami dailininkai, dainininkai, muzikai, rašytojai, Kanados lietuvių kolonijų chorai ir tautinių šokių ansambliai.

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGIJA

LAISVOJI TRIBUNA

AR NE PER DAUG PASAKYTA

(LAIŠKAS IŠ FLORIDOS TIEMS, KURIUOS
TAI LIEČIA)

Kaip tikrovės stebėjimai liudija, mūsų santūri ir sveiko kaimietiškos kilmės proto tauta nėra linkusi be saiko savanoriškai šlovinti jokio net ir labai didžios pagarbos verto autoriteto. Juk net ir šventieji mūsų tautosakoje kartais yra minimi tik su pagarbia šypsena, o Dievas — su baime akyse, nes lietuvių kalboje yra prigijęs tik žodis "dievobaimingas" ir visai nėra "dievomeilingo". Taip pat ir kokio ten "valdžiomeilingo" nerandame netgi tarybiname Lietuvių kalbos žodyne. Dėl to mums visada pastyra ausys, kai paskaitome kokį užpirtą vedybų reportažą, kuriame — "jaunuoliai atrodė, tarsi prie altoriaus nusileidę du tikri balti cherubina", "Nancy akyse žėrėjo Aušros žvaigždės", o "kuni- gaikštiškai apsibarzdinęs John Rudman žadino svečių pasididžiavimą ir viltį, kad mūsų jaunimo tarpe iškilo naujas patriotinis stulpas, kuris ir ateityje rodys kovos kelią į mūsų tėvynės laisvę".

Bet man atrodo, kad visas šiam ir panašias paneigirikas vis dėlto bene bus žymiai pralenkęs mūsų garbingasis prelatas L. Tulaba savo pašlovinime dr. Kaziui Bobeliui jam šv. Grigaliaus riterių ordino įteikimo proga, nors ir nežinau, kaip skaniai tuos stambius žodžius nurijo patsai solenizantas..

Dr. K. Bobelį labai gerbiu ir aš. Jis yra geras gydytojas ir čia daugeliui mūsų pensininkų tikrai sąžiningai ir sėkmingai panaujino kai kuriuos susidėvėjusius gyvybinius organus. Jis yra man asmeniškai nekenksmingas ir Vliko pirmininkas, nors esama ir skirtingai manančių dėl mūsų veiksmų susikudakinimo ir net "apsikiauulinimo". Gal jis yra ir pavyzdingas ateitininkas, nors taip pat yra skirtingai galvojančių. Bet mano žilos galvos vis tiek dar niekad neapšvietė šv. Dvasia tokia mintimi, kad, gerb. prel. L. Tulabos raginimu, visi —

turime būti dėkingi "visų pirma Dievui, kad jis mums davė Dr. K. Bobelį..."; kad jis "kaip visuome-

nininkas bei politikas yra mūsų tautai tikra Dievo dovana dabartiniuose mūsų tautos gyvenimo sunkumuose..."; kad, Kristaus Vietininko tarpininkavimu, "Dievas per jį atlygina mums už mūsų tautos heroiską ištikimybę tikėjimo ir tautos idealams".

Tarpe gausybės dar kitų Dievo malonių ir dorybių gerb. prel. L. Tulaba dar iškelia ir tą, kad "savo politinėje veikloje Dr. K. Bobelis laikosi ateitininkiškos ideologijos", nors manyčiau, kad, būdamas Vliko pirminku, lyg ir turėtų tolerantiškai atstovauti ir kitoms mūsų grupėms. Be to, sakoma, kad jis esąs dar tik krupavičinės (krikščioniškai demokratinės) srovės ateitininkas, tai irgi ne visiems katalikams priimtinas.

Bet kai gerb. prelatas savo pagerbiamosios kalbos gale ypač primygtinai išryškina ir skaitlingą solenizanto šeimą, netgi diegdamas vaikų gausinimą mums patriotiniu pavyzdžiu, tai krūptelia ir mano paties sąžinė. Žinoma, gal tai ir geras sumanymas. Bet kuo aš dėtas, kad per anksti pasilikau našlys, neišsiugdžiau jokios savo atžalėlės ir net nežinau, kas man užspaus akis. Dievas manęs nepalaimino gal tik dėl to, kad, su "liaudies liktarnos" ir filosofijos fakulteto diplomais grįžęs iš karvių ir kiaulių skerdyklos Omahoje, kaip užmuštas krisdavau į lovą ir išknarkdavau iki kito ryto, visiškai užmiršęs šeimos gausinimo pareigas. Be to, niekad savo delne nebuvau sugniaužęs ir nė dešimtdalio bet kurio gydytojo savaitinių pajamų.

Baigdamas dar drįsčiau gerb. prel. L. Tulabos spar-

nuotą žodį ir kiek patikslinti. Juk šv. Grigaliaus ordina yra kadaise gavęs ir dr. J. Leimonas, o nedaug prastesnių ir kiti lietuviai. Taipgi prelado žiniomis dr. K. Bobelio "drauge su Maironiu" kartojamas eilėraštis "Kad tu, gude, nesulauktum, nebus, kaip tu nori, bet kaip Dievas duos" yra ne Maironio, o ištrauka iš Antano Baranausko kūrinėlio "Kelionė Peterburgan".

Na, tiek to. Po šios kalbos jau gerai nutuokdamas šv. Grigaliaus riterių komendanto ordino milžinišką reikšmę ne tik dr. K. Bobeliui, bet ir visai Lietuvai bei jos laisvei, kartais tik liūdnei pagalvoju: o kiek mažai šiandien yra verti mano turimas Vyčio Kryžius ir nepriklausomybės kovose peršauti abiejų blauzdų kaulai, kuriuos ir dabar skauda?!

A. V. K.

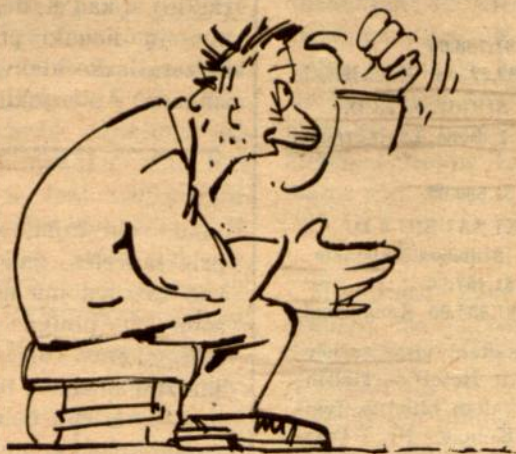
St. Petersburg, Fl.

GYVOSIOS KALBOS PAVYZDŽIAI

Mūsų tarybininkai visada labai piktinasi, kai išėivijos spauda pamini faktus, liudijančius, kad Lietuva yra rusinama, kad kasdieninėje aplinkoje ir kultūriname gyvenime nesulaikoma didėja rusų įtaka. Prieštaraudami jie mums pateikia ir tūkstantinius ten išleidžiamų lietuvių grožinės literatūros knygų tiražus, ir didelės vertės lietuvių kalbos mokslo veikalų sąrašą. Bet štai jums ir keletas teatro ir filmų gyvosios kalbos tarties pavyzdžių, kuriuos ten surankiojo "Kultūros barai": visy, kity, gyrdi, pūrkia, motocyklas, šymtas, ymk Tylžė, kūr vedy nepatinky, aš esū, myntys, rynkome, šeiminynkas, netynka...

Taigi kurios kalbos poveikyje taip kalba net aktoriai?

SUSIMĄSTYMO VALANDA

Filosofiškai vos pagalvoji
Ir nuo galo atgal pamąstai —
Noris verkti: už dangų kovoji,
O gyvenimas baigias prastai:

Mamos gimdo, augina iš mažo,
Kūmai lipdo šventųjų vardus,
Valdžios nuskuta, priešai nudažo,
Ir lieki gyvas velniui gardus...

A. G.

KVAILYBĖS PERTEKLIUS

Niekad mums kvailių netrūko:
Trys broleliai — viens kvailys,
Du ulioja, geria, rūko,
Trečias dirba už kelis.

Kvailas pasakų karalius
Nuogas vaikščiojo pily,
O dabar nuo mokslų galios
Jau kiti kitaip kvaili:

Kvailas, jei tikiesi pelno
Iš politiko doros,
Kvailas, jeigu tau bė balno
Joja gudrūs ant kupros;

Kvailas, jeigu duodi auką,
(Išmintingas — jei imi),
Ir galva kaip kalatauka
Jei tiki dar žmogumi.

Hipokritai kalba, rašo,
Kvailį kvailina kvilai,
Kolei į vadus įprašo
Neraliuoti gaivalai.

O pajutę tuščią erčią
Tarp visuomenės tarnų, —
Kvailį nuo valdžios nuverčia,
Dar pagražina durnu
Ir iš sosto to paties
Moko kvailio išminties...

KULTURINIO BAROMETRO DUOMENYS

Mūsų mokslinis bendradarbis, kuris tyrinėja retesnius kultūrinio gyvenimo fenomenus, pastaruoju me-

tu surinko ir mums atsiuntė vertų dėmesio duomenų.

Pasirodo, kad mūsų dainininkai garsiausiais ir ilgiausiais aploidimentais sutinkami ir palydimi ne Člgoje, kurioje gyvuoja lietuvių opera, bet Floridoje, kur šiltą amžiaus vakarą praleidžia daugiausia jau gerokai apkurtusiu turtin-gesnių pensininkų.

Iš kaimo kilusi išėivijos liaudis dailės parodų nelanko dėl to, kad be specialaus išsimokslinimo negali dailininkų kūriniuose atskirti arklio nuo tvoros, avies nuo akėčių, pavyzdingos lietuvaitės nuo rugių gubos, o bernelio-dobilėlio — nuo šulinio svirties.

Šio mokslininko nuomone, kadaise buvę populiarius literatūros vakarai išnyko taip pat dėl to, kad net ir inteligentija visiškai nesupranta modernių eilėraščių turinio, o klausydamiesi premijuotų romanų skaitymo rimtesnieji veikėjai sėlėje užmiega ir viešai susikompromituoja visuomenės akyse.

Kol kas geriausio pasisekimo dar susilaukia įval-

(Nukelta į 8 psl.)

Pro mėlynus akinius...

(Atkelta iš 7 psl.)

rių jubiliejų prakalbininkai, nes jie senajai kartai primena jau visiškai pamirštas įvykių savų partijų vadų pavardes ir politinius ginčus, tuo vėl pažadindami seną veiklos entuziazmą.

"O BUVO TAIP"

Šitokių pavadinimų 1977 m. Vilniuje buvo išleista dabar jau mirusios Mažosios Lietuvos rašytojos Ievos Simonaitytės atsiminimų knyga. Ten ji gana detalai pavaizduoja savo permainingą "kelią į gyvenimą", su karteliu Klaipėdos krašto veikėjų intrigas ir, apleidus, nepriklausomybės laikus. Bet čia mes norėtume tik paryškinti kai kurias smulkmenas.

Buvo taip, kad 1935 m. ji gavo pirmąją valstybinę premiją už apysaką "Aukštųjų šimonių likimas" ir spaudos bei visuomenės buvo labai pagerbta kaip Mažosios Lietuvos rašytoja.

Buvo ir taip, kad jos protektorius ir dabar giriamas poetas Liudas Gira, kuris turėjo Simonaitytei tą premiją įteikti, premijos pinigų išieškojo ir, Rašytojų draugijos pastangomis, ministras J. Tūbelis turėjo antrą kartą iš valst. izdo at-

žerti patikėtą sumą, gelbėdamas L. Gira "gerą vardą". To įvykio rašytoja jau "neatsiminė".

Buvo ir taip, kad Lietuvos vyriausybė Ievai Simonaitytei dar paskyrė 300 litų mėnesinės pensijos, nors tokios paramos nesusilaukė joks kitas rašytojas.

Ir buvo dar taip, kad ši laureatė, pagerbta dar ir bolševikmečiu, savo atsiminimų gale parašė:

"Dabar aš jau namie. Mano namai — visa plačioji Tarybų žemė... O Kremluje, pačiame Kremluje (mano vakystės svajonė) aš buvau daug daug kartų. Buvau palociuose ir cerkvėse, net mėginiau atsisėsti Jono Rūsčiojo soste...".

Taigi — tikrai buvo taip, kaip mūsų laikais dažnai būna.

M U M S R A Š O

Atsarga gėdos nedaro

"Gerbiame, jį,

Milijoninio Lietuvių fondo idėjai aš jau prieš 10 metų karštai pritariau ir norėjau pats paaukoti visą šimtą dolerių, bet vis kyla naujų abejonių. Juk tas Fondas, barstydamas pinigus į kairę ir į dešinę, po mano mirties, manęs jau neatsiklausęs ta šimtinę gali paremti ir kokią mano asmeniską priešą, dėl ko aš turėčiau net šimtą kartų grabe apsiversti. Be to, kai mes visi aukotojai jau atgulsime po velėna, likusieji tų mili-

Prieš Amerikos - Sovietų Sąjungos derybas

Pirmoji taikos konferencija Hagoje

(4)

Kokia pradžia, toks ir galas

Nei viena ano meto didžiųjų galybių nebuvo suinteresuota taika ir nusiginklavimu, bet atvirai apie tai kalbėjo tik Vokietijos kaizeris Vilhelmas II ir jo vyriausybės žmonės.

Vokietija 19 a. pabaigoje buvo geriausia susitvarkęs ir militariškai stipriausias kraštas Europoje. Miestai dideli, gražūs ir tvarkingi, pramonė gerai išvystyta ir moderni, žemės ūkis pavyzdingas, švietimo sistema — gimnazijos, universitetai pavyzdys visiems kitiems, kariuomenė didelė, gerai organizuota, disciplinuota, gerai apginkluota ir aprūpinta, kovinga, o jos priekyje — Vilhelmas II, pats didžiausias militaristas krašte. Kaizeriui kariuomenė buvo aukščiau visko, ir krašte tą jautė visi. Karininko įžeidimas buvo laikomas didžiausiu nusikaltimu, lygiu paties kaizerio įžeidimui. Vokietės ponios, sutikusios karininkus leisdavo jiems praeiti, pasitraukdamos nuo šaligatvio. Iš savo kariuomenės kaizeris reikalavo visiško paklusnumo: "...jeigu jums įsakys jūsų imperatorius šauti, jus turite šauti, nors ir į savo tėvą ar motiną".

Didiesiems besidalinant kolonijas, Vokietija jautėsi įžeista ir nuskriausta. Kaizeris priekaišiojo, kad tai neteisybė, reikalavo Vokietijai teritorijų, grasino, kad "...nėra geresnio jėgų balanso Europoje, negu aš ir mano dvidešimt penki armijos korpusai", užtikrindamas, kad ir Visagalis esąs su juo kaip senas jo namų sąjungininkas.

Suprantama, Vilhelmo II instrukcijos išvykusiai į Hagą delegacijai nebuvo taikos, o kad ji, delegacija, nuo jų nenukryptų, pats kaizeris sekė kiekvieną jos žingsnį. Apie jokių kom-

jonų valdytojai, susirinkę prie taurelės, gali nutarti, kad Lietuva jau nepriklausoma, ir pinigus atiduoti bolševikams. Taigi, nors esu jau žilo amžiaus, tą šimtą dolerių dar vis laikau delne ir nežinau, duoti, ar ne? Ką jūs patartumėte? Jonas K."

Redakcija: Kadangi L. F., Tamstai besvyruojant, jau surinko net 3,102,000 dolerių, tai tą savo vieną šimtą dolerių dėl atsargos pasilaikykite savo būsimo įkapinio švarko kišenėje, kad po mirties garantuotai nereikėtų vartytis grabe.

promisus negalėjo būti nei kalbos. Kai grafas Muenter nusiskundė, kad, svarstant arbitražo klausimą, Vokietija galinti likti pati viena ir pavojingai visų izoliuota, Vilhelmas II pareiškė: "...Ir aš turiu sutikti su šia nesąmone tikrai todėl, kad caras neprarastų prestižo Europoje? Kas bebūtų, aš pasitikiu tikrai Dievu ir savo aštriu kardu aš š... ant jų visų nutarimų". Vis dėlto po poros dienų neaišku dėl kokių priežasčių jis sušvelnėjo ir leido delegacijai balsuoti už arbitražą.

Bet Vilhelmo II instrukcijos blokuoti konferenciją, kaip keista bebūtų, retai bebuvo panaudojamos. Laimingu Vokietijos delegacijai supuolimu Didž. Britanija ir JAV, kurios taip pat buvo nusistačiusios prieš bet kokius karinių jėgų ir karo biudžetų apribojimus, savo delegacijose viena turėjo adm. Fisher, kita kpt. Mahan, du vyrus, kurių vieno užteko sujaukti bet kokią konferenciją. Dageiliu klausimu, kuriais Vokietija buvo neabejotinai priešingai nusistačiusi, jos delegacijai neteko pasireikšti, nes visą juodą darbą geriausia atliko britas ir amerikietis.

Ir kuo aštriau aidėjo diskusijos, tuo mažiau taikos buvo už konferencijos sienų. Bokserių sukilimas buvo sukrėtęs Kiniją, amerikiečiams sunkokai sekėsi Filipinuose, anglai artėjo prie karo Pietų Afrikoje, Prancūzija, Ispanija, Italija kentėjo nuo vidaus sąmyšių ir atentatų.

Po konferencijos visos didžiosios galybės ir toliau ginklavosi nei kiek nemažėjančiais tempais, toliau gąsdindamos rusus. Po pra-

gaištingo karo su japonais Rusija staiga pasijuto tarpanti antros eilės galybe ir dar kartą mėgino laimėti apsiginklavimui laiko, sušaukdama antrąją taikos konferenciją. Bet ir ši konferencija, įvykusi toje pat Hagoje 1907 m., skirstėsi mažą ką atsiekusi ir tik nutarusi dar kartą susitikti 1916 m.

Sarajevo atentatas nelauktai pastūmėjo Austro-Vengriją į nelaimingą karinę avantiūrą, ir visas pasaulis per kelias dienas pasijuto esąs ugnyje, sunaikinusioje Vokietijos, Austro-Vengrijos ir Turkijos imperijas, tragiškai pribaugusioje Romanovų dinastiją ir iki šiol žmoniją palikusioje tebedidėjančiose konvulsijose.

Šaltiniai: M. Tate "Disarmament Illusion", N. Y. Macmillan, 1942; J. J. Nef "War and Human Progress", Harvard Univ. Press, 1950; Barbara W. Tuchman "The Proud Tower", Bantam Books, 1962; J. F. C. Fuller "Armament and History", N. Y. Scribner's, 1945.

NEFAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

OPPORTUNITY FOR REGISTERED

OCCUPATIONAL THERAPIST

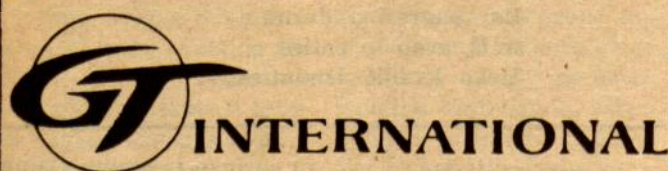
Keswick hospital & nursing home, a 218 bed long term care facility in active community setting seeks part time cota. Will work with a staff of OT's in new feeding and ADL programs and in OT clinic. New position with opportunity to participate in program development, geriatric and adult disabled populations. Apply call or write to Mr. JAMES SCHAP, PERSONNEL DIRECTOR.

KESWICK HOSPITAL &

NURSING CENTER

700 W. 40TH STREET,
BALTIMORE, MD. 21211
301-235-8860
EOE-MF

(2-9)

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO VADOVAUJAMOS KELIONIŲ
AGENTŪROS

G. T. INTERNATIONAL, INC.

1985 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

KELIONĖS Nr. 1 BALANDŽIO 12 D. IKI BALANDŽIO 27 D

11 dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis

Iš New Yorko \$1,481.00

Iš Montrealio \$1,850.00 Kanadiškais

KELIONĖS Nr. 2 LIEPOS 15 D. IKI LIEPOS 31 D.

11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas,

2 dienos Helsinkis

Iš New Yorko \$1,788.00

Iš Montrealio \$2,225.00 Kanadiškais

KELIONĖS Nr. 3 RUGSĖJO 1 D. IKI RUGSĖJO 18 D.

11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas,

3 dienos Helsinkis

Iš New Yorko \$1,669.00

KELIONĖS Nr. 4 GRUODŽIO 20 D. IKI SAUSIO 4 D.

11 dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis

Iš New Yorko \$1,467.00

Iš Montrealio \$1,835.00 Kanadiškais

(Miegant dviem kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius (Presidentti Hotel — Helsinkyje), maistą, operos, teatro, arba baletu bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų Kelionės Nr. 2 DAINŲ ŠVENTĖ, Kelionės Nr. 4 GRANDIJOZINIS NAUJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS.

Tarpininkaujame nuperkant automobilius, kooperatinius butus, bei sutvarkant dokumentus iškvietimams. Tolimesnė informacija ir visais kelionių reikalais prašom kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC.

P. O. BOX 29163

CHICAGO, ILLINOIS 60629

Telefonai: (312) 471-1700 arba 471-1702

Skrendame erdviais FINNAIR lėktuvais

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS
EXECUTIVE SECRETARY

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon.-9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Minėjimai, minėjimai...

(Atkelta iš 1 psl.)

savaitygalyje įvyko du didžiausi minėjimai, ruošti Jaunimo centro vadovybės Chicagos lietuvių tarybos.

Jaunimo centro minėjimas

Jau penkti metai iš eilės Jaunimo centro valdyba, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo nutarimą mini tą pačią Lietuvos Tarybos paskelbimo dieną — vasario 16-tąją. Ši brangi ir svarbi data šiais metais buvo šeštadienį, palankiausia diena visiems renginiams. Jaunimo centro kavinė, talpinanti arti 300 žmonių, buvo užpildyta ir vėlavusieji turėjo pasitenkinti stovėdami ar susiradę vietą ant laiptų.

Šiam minėjimui programą paruošti, Jaunimo centro valdyba, pirmininkaujama Ir. Kriauciūnienės, pakvietė ateitininkus. Programai vadovavo studentas Marius Katilius-Boydston. Sugiedojus Lietuvos himną, Aušra Jasaitytė perskaitė kun. A. Saulaičio, SJ, parašytą maldą. Naujų minčių pažėrė paskaitininkas kun. Vytautas Bagdanavičius. Jis ryškino valstybingumo reikšmę ir valstybės kūrėjų kartą. Vyriausioji lietuvių karta aktyviai dalyvavo Lietuvos valstybės kūrime ir išlaikyme, o kiti augo, mokslinosi ir brendo kartu su jaunąja valstybe. Labai retai atsitinka, kad tauta gyvena ir dirba kartu su atstatyta valstybe. Mūsų karta ir yra ypatinga tuo, kad gyveno valstybės kūryboje ir dalyvavo jos augime. Nestebėtina, kad taip jautriai pergyveno Lietuvos okupaciją ir šiandien savo jėgas ir išteklius atiduoda lietuvių išlaikymui bei laisvės atgavimui. Jaunoji lietuvių karta nepajėgia savo tėvų ar senelių suprasti, kodėl jie taip prisirišo prie savo krašto, nes aplinkos žmonės tokiais reikalais visai nesirūpina. "Ši šventė yra gera proga pagalvoti apie tolimesnį valstybinių vertybių išlaikymą ir jų ugdymą mūsų visuomenėje", sakė kun. V. Bagdanavičius. Valstybinių vertybių aptarimas nėra lengvas, nes apima visas gyvenimo sritis. Iš visų tų sričių, prelegentas išskyrė švietimą ir dalinai kariuomenę, perėmusią jaunų vyrų tolimesnį auklėjimą. Valstybės sukurta švietimo sistema: pradžios mokyklų tinklas, gimnazijos, specialios mokyklos, universitetas, akademijos, institutai atliko didžiausią tautos švietimo ir auklėjimo darbą. Nepriklausomybės laikotarpis buvo tautos išsimokslinimo laikotarpis, turįs ir dabar nepaprastos reikšmės Lietuvai ir išeivijai.

Paskaita buvo įdomi savo

naujomis mintimis, ryškiomis valstybės kūrėjų kartą, valstybingumą ir jo reikšmę gyvenančiai tautai.

Poetas Kazys Bradūnas prisiminė apie Lietuvoje nepriklausomybės šventės išvakarėse ruoštus Kauno valstybės teatre literatūros vakarus ir dėkojo rengėjams, kad ir ši vakarą literatūrai skirtas reikiamas dėmesys. Poetas paskaitė po keletą eilėraščių apie Mindauginę Lietuvą ir Kristijono Donelaičio Prūsų Lietuvą.

Neabejotinai labiausiai visus sužavėjo rašytoja ir aktorė Birutė Pūkelevičiūtė, savo lakia kūryba ir aktorišku perdavimu. Augusti ir išsimokslinusi Lietuvos laikinojoje sostinėje Kaune, savo pastabia akimi ir judrumu, mačiusi ir dalyvavusi tolaikinės lietuviškosios visuomenės, ypač studentijos gyvenime ir išskirtinos šventės minėjime, klausytojus pavedžiojo po Kauno žymias vietas, parodžiusi jaunos valstybės pažangą ir kūrybingumą.

Su tuo pačiu kūrybingumu ir nemažesne meile nukėlė klausytojus ir į mūsų senąją sostinę Vilnių, pavedžiojo po senąjį miestą ir supažindino su istorinėmis vietomis. Pirmiausiai sustojo Pilies gatvėje prie namų, kuriuose 20 Lietuvos tarybos narių vieningai deklaravo ir pasirašė nutarimą, skelbiantį Lietuvą nepriklausoma valstybe ir nutraukiančią visus ryšius su Rusijos, Vokietijos ir kitomis valstybėmis. Čia buvo atstatyta nepriklausoma Lietuvos valstybė kurią savanoriai apgynė nuo gausių priešų. Deja, sostinę Vilnių klastingieji lenkai pagrobė ir išlaikė okupacijoje iki Lenkijos žlugimo.

Naujieji okupantai — rusų komunistai, išniekino šventoves ir net Vilniaus universitetą pavadino Kap-suko, nieko reikšmingesnio nesakančiu vardu, būdingu tik komunistams, istorijos klastotojams. Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė savo kūrybą baigė poetišku aktoriškai perduotu žodžiu apie Vilniaus šventovių išniekinimą ir jų saugotojų sunaikinimą.

Birutės Pūkelevičiūtės žodis buvo kūrybinis perliukas, pritaikytas minimam įvykiui ir taip aktoriškai perteiktas, kad visi buvo sužavėti. Baigus, susirinkusieji plojo, atsistojo ir vėl plojo, parodydami talentingai kūrėjai nepaprastą padėką.

Antroje dalyje, po pertraukos ir užkandžių, visi padainavo, vadovaujant studentui Audriui Polikaičiui, o kun. Algimantas Kezys, SJ, parodė vaizdus iš dabartinės Lietuvos,

Chicagos neolituany surengtame Vasario 16 minėjime, meninę programą atliko Vaivos dainos vienetas, vadovaujamas Fausto Strolios.
B. Brazdžionio nuotr.

Užsklandai

Kaip pirmoji minėjimo dalis buvo ryški savo naujumu ir be mažiausio priekaišto, tai to negalima pasakyti apie antrąją dalį. Tuo pačiu metu žiūrėti ek-rane rodomus vaizdus ir dainuoti surašytas dainas pritemdytoje kavinėje, nesiderino. Vaizdai ėjo savo keliu, daugumai nepažįstami ir reikalingi paaiškinimų, o dainų žodžiai skambėjo sau, su matomais vaizdais nieko bendro neturintieji. Ateityje vaizdus reikėtų rodyti atskirai, nes be paaiškinimų pasilieka nereikšmingi.

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS MINĖJIMAS

Chicagos lietuvių tarybos ruošiamas minėjimas yra laikomas pagrindiniu ir sutraukia daugiausiai lankytojų. Minėjimas įvyko vasario 17 d. Marijos auditorijoje sutraukęs tūkstantinę masę žmonių.

Prieš tai vyko pamaldos katalikų ir evangelikų bažnyčiose, dalyvaujant uniformuotiems šauliams, kariams veteranams ir jų vėliavoms. Savanoriai — kūrėjai, nors jų eilės yra prarėjęsios, dalyvavo su savo vėliava. Pasigedome akademinio jaunimo organizacijų vėliavų bažnyčioje ir salėje.

Marijos auditorijos scena papuošta tautine vėliava ir Lietuvos Vyčiu. Rengėjų vardu minėjimą atidarė ir įvadinį žodį tarė pirm. E. Jasiūnas, programai vadovauti pakvietęs R. Domanskį. Įneštos vėliavos, komanduojančios Amerikos legionieriams Dariaus-Girėno ir Don Varno postų vadovams. Sugiedoti himnai, vedant solistei Laimai Lapinskienei. Maldą sukalbėjo vyskupas Vincentas Brizgys.

Trumpai, bet įspūdingai kalbėjo gen. konsulė Juzė Daužvardienė, o savanoriškūrėjas J. Tamulis perskaitė Lietuvos Tarybos nepriklausomybės paskelbimo nutarimą. Dalyvaujantieji 6 savanoriai rengėjų buvo

pagerbti, prisegant po gėlytę.

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos konkurso laimėtojams, premijas įteikė ir pasveikino vicepirmininkė jaunimo reikalams Vida Jonušienė. Konkurso laimėtojų (iš viso buvo 6) vardu padėkojo Paulius Bindokas.

Pagrindinę kalbą pasakė Vliko vicepirm. L. Grinius — "45 metai Lietuvos okupacijos". Savo kalboje pasmerekė sovietinę okupaciją, iškėlė lietuvių ryžtingumą, kovoję su okupantu, ryškino Amerikos lietuvių tarybos ir Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto veiklą bei nuopelnus ir kvietė toliau remti Lietuvos laisvinimo darbą.

L. Griniaus kalba buvo dalykiška, neperilga, ryškianti laisvinimo veiksmų pastangas atremti okupanto melagystes ir nepagrįstus šmeižtus.

Gyvu žodžiu sveikino broliai latviai ir ukrainiečiai, o raštu estai ir kiti. Paruoštą rezoliuciją perskaitė dr. V. Dargis.

Po pertraukos buvo atlikta meninė dalis. Lapinsku šeima: muzikas Darius, solistė Laima ir smuikininkas Aras atliko kovų ir laisvės ilgesio dainas. Lietuvių meno ansamblis Dainava, diriguoju P. Mieluliui ir akompanuojant N. Kupstaitėi, padainavo keletą lietuviškų dainų. Meninė dalis buvo baigta Sauerveino-St. Šimkaus giesme Lietuviais esame mes gimę.

Užsklandai

Minėjimas buvo neperkrautas, bet neišsiveržė iš trafaretinių rėmų, nors be jų sunku išsiversti. Reikia: ir vėliavų, ir himnų, ir sveikinimų ir kalbų. Tik reikėtų, kad lietuvišką programos dalį pravedtų gerai mokąs lietuvių kalbą, o angliškąją — gerai mokąs angliškai. Šį kartą buvo atvirkščiai.

Pasigedome amerikiečių politikierių, jų nebuvo nė vieno: nei miesto, nei valstijos, nei federalinio. Mat, nerinkiminiai metai!

PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 67 metų sukaktis minima viso laisvojo pasaulio lietuvių išskyrus esančius rusiško komunizmo vergijoje.

Chicagos ir apylinkių lietuvių organizacijos minėjimus ruošti pradėjo iš anksto. Šių metų vasario 10 d. minėjimai vyko šiose vietovėse: Jaunimo centre — ruošė LB Vidurio vakarų apygarda, Lietuvių tautiniuose namuose — Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyrius, parapijos salėje — LB Brighton Parko apylinkė, Beverly Shores — lietuvių klubas, parapijos salėje — ALTos Cicero skyrius. Čia paminėsiu tik Korp! Neo-Lithuania ruoštą minėjimą, kuriame teko asmeniškai dalyvauti.

Korp! Neo-Lithuania gyvieji skyriai kiekvienais metais mini Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventę, nes šią tradiciją atsivežė iš nepriklausomos Lietuvos. Deja, minėjimo dalyvių kiekvienais metais atsilanko vis mažiau ir mažiau. Ir šiemetiniame minėjime dalyvių tarpe tebuvo tik pensininkai ir nė vieno vidurinėsios kartos korporanto. Rengėjai — skyriaus valdyba yra visi jauni studentai ar neseniai baigę studijas korporantai. Gražu buvo stebėti, kai iškilmingos sueigos metu, už stalo sustojo Korp! vėliava, asistuojama Vidos Momkutės, Kazės Brazdžionytės ir Jono Savicko ir valdyba: pirm. Rasa Plioplytė, vyr. valdybos pirm. Dalė Gotceitienė (vienintelė priskirtina vid. kartai), sekr. Loreta Deveikytė, išd. dr. Alvydas Arbas ir narė Onutė Barakauskaitė, o taip pat ir paskaitininkas Robertas Vitas. Už žalia gelumbe susėdusių veteranų, buvo didelis amžiaus skirtumas. Kur dingo jaunosios korporantų šeimos, nors auginančios atžalyną ir ruošiančios juos į gyvenimą, bet taip pat

(Nukelta į 10 psl.)

CHICAGO

(Atkelta iš 9 psl.)

reiktų pratinti ir prie lietuviškos išlaikymo. Gal ir turi pateisinančių priežasčių, dėl jaunam amžiui per ilgai užsitęsiančios programos, nuotolio, bet bent vienas iš šeimos turėtų jausti pareigą pasirodyti. Paminėti ir vyresnieji korporantai bei Korp! bičiuliai. Argi Chicagoje tėra tik 30 filisterių? Pasiteisinimas, kad buvau ar būsiu tų ar anų ruošiamuose minėjimuose, neatleidžia nuo pareigos dalyvauti savųjų minėjime. Galima ir reikia dalyvauti ne viename, bet keliuose minėjimuose, todėl jie ir ruošiami ne vieną dieną, bet kiekvieną vasario mėn. sekmadienį. Čia pareikštos mintys netaikomos tiems, kurie yra jau nepajėgūs ir negali atlikti korporantiškos pareigos.

Įnešus vėliavą ir valdybai užėmus prie stalo vietas, sugiedotas Lietuvos himnas. Pirm. Rasa Plioplytė tarė šiai progai tinkantį žodį. Ilgoką, 40 minučių paskaitą skaitė skautų akademikų Korp! Vytis filisteris Robertas Vitas. Jo paskaitos tema buvo: "Kariuomenės ir visuomenės santykiai nepriklausomoje Lietuvoje, Antano Smetonos antrojo valdymo metu". Tema plati ir įdomi, tik mažai bendro teturinti su nepriklausomybės atstatymo minėjimu. Gal tik tiek, kad savanorių kariuomenė apgynė valstybės tarybos deklaruotą nepriklausomybę.

Minėjimo akademinė dalis baigta studentų himnu Gaudeamus. Meninėje dalyje pasirodė VAIVOS ansamblis, vadovaujamas muziko Fausto Strolis. Ansamblėlis padainavo penktą dainą, sulaukęs gausių katučių. Ansamblį sudarė: Faustas Strolia (vadovas), Antanas Kivėnas, Regina Ruesch-Turkevičiūtė, Rūta Mingėlaitė, Vincas Olšauskas, Vitas Plioplys, Kazė Brazdžionytė ir Vida Momkutė.

Po programos visi dalyviai vaišinosi rengėjų pateiktais užkandžiais, o jaunimas ir dalis veteranų iš-

dainavo visą dainų skrynelę.

Grijtant prie Roberto Vito paskaitos, norėčiau pareikšti ir savo kelias mintis. Šią paskaitą pirmą kartą girdėjau vasario 1 d. skautų akademikų suruoštoje vakaronėje. Jaunasis prelegentas yra surinkęs daug žinių apie to meto Lietuvos politinę santvarką ir kariuomenės įtaką į valdymo sistemą. Mes, vyresnieji, vieni pergyvenę tiesioginį 1926 m. gruodžio 17 d. perversmą, kiti tik stebėję tą įvykį, buvome susidūrę kitokių vaizdų, kokį prelegentas savo paskaitoje pateikė. Prelegentas nenagrinėjo priežasčių, privedusių prie karininkų padaryto perversmo, o tik komentavo įvykusį faktą ir sustojo prie karių įtakos tuometiniam Lietuvos gyvenimui.

Paminėjus, sakyčiau, mažai reikšmingą įvykį — gen. J. Bulotai kepurės numušimą, paverstą paprastu nukritimu, klausytojų tarpe sukėlė subruzdimą. Salėje atsirado du gyvi liudininkai kurie sekė 1926 m. demonstracijas ir savo akimis matė, kaip vienas iš demonstrantų, neva už nešamos raudonos, vadinamos vėliava, nepagerbimą, numušė generolui kepurę. Manau, kad šių žmonių teigimui galima pilnai patikėti, nes taip buvo kalbama ne tik Kaune, bet ir visame krašte.

Kitas prelegento drąsus teigimas, kad anksčiau kareiviai nemokėjo rašyti, skaityti ir himną giedoti, o paėmus kariuomenės vadovybę gen. St. Raštikiui, buvo įvestas karių švietimas. Lietuvos kariuomenės švietimas buvo įvestas žymiai anksčiau, o vadovaujant gen. St. Raštikiui, tik labiau sustiprintas. Vienas kitas kareivis galėjo nemokėti rašyti, bet teigti, kad kareiviai (atseit visi), buvo bėraščiai, būtų per daug drąsu. O dėl himno tai netektų nė kalbėti, nes kiek šiandien amerikiečių baigusių aukšt. mokyklas nemo-ka himno nė perskaityti.

Per trumpą nepriklausomos Lietuvos gyvenimą buvo atlikta daug reikšmingų ir naudingų dalykų, o to-

SANTA MONICA

TRADICINIS VASARIO 16 MINĖJIMAS

Šeštadienį, vasario 16-tą dieną, gražiam Alenos ir Kęstučio Grigaičių bute, tos dienos šventės proga, susirinko apie 50 asmenų. Buvo atvykusių ir iš toliau: Dr. Petras Vileišis iš Waterburio, Conn., inž. Kęstutis Devenis iš Bostono, Mass., Plechavičienė (dr. Plechavičiaus našlė) iš New Jersey, Birutė Vileišytė, Ph. D. iš Washingtono, D. C., inž. E. Bartkus su žmona iš Chicago, Dr. Jonas Genis iš Washingtono, D. C. ir M. ir E. Gureckai iš Waterburio, Conn. Visi kiti — lietuviai kaimynai, prieteliai, ir geri pažįstami. Kiekvienas laisvas kampelis buvo pilnas gėlių, svečių atneštų.

Oficialią dalį pradėjo K. Grigaitis, pakviesdamas savo žmoną — Aleną tarti žodį. Ji savo trumpoje jautriai pasakytoje kalboje paminėjo, kad jau nuo senų laikų, Vileišių šeimoje, jos motina buvo įvedusi paprotį tą svarbią dieną iškilmingai švęsti. Ji tęsia tą gražią tradiciją toliau. Pasigenda jaunimo ir platesnio mąsto 16-to vasario minėjimo, ne tik parapijos salėje, bet ir šeimose. Panašiai kaip tai daro amerikiečiai, minint Liepos ketvirtąją.

Sirušienė-Slapelytė papasakojo savo praeities prisi-

kus smulkius įvykius, nevertėtų ir užsiminti, juoba, kad jie neatitinka tiesai. Gen. St. Raštikio asmeniui ir darbams išryškinti, galima surasti daug reikšmingesnių įvykių.

1926 m. gruodžio 17 d. perversmą visi pripažįstame, kaip įvykusį faktą, o iš to išplaukiančius įvykius, kiekvienas vertiname savaip. Nenuostabu ir R. Vito paskaitoje iškelti netikslumai, nes jis medžiagą ėmė daugiausiai iš išleistų to meto įvykių stebėjusių autorių atsiminimų. Bet reikia žinoti, kad atsiminimus rašė žmonės, dažniausiai su įvykiais surišti, tai yra subjektyvūs.

Neturint skaitytos paskaitos nuorašo, negalima viską atsiminti ir netikslumus komentuoti. Žodžiu girdėtos mintys dažnai ne vienodai nugirstamos ir interpretuojamos. Jaunajam paskaitininkui galima dėkoti už dėmesį Lietuvos praečiai, gražią ir taisyklingą lietuvių kalbą, bet faktus dar reikėtų pasitikrinti ir ne iš vienos grupės šaltinių, bet iš kelių. Skaitant atskirų autorių atsiminimus, dažnai palieka įspūdis, jei ne jis (rašantysis), tai Lietuva nebūtų prisikėlus, o vėliau visai pražuvusi.

minimus pergyventus tą pirmą vasario 16-tą dieną Vilniuje. Pranas Vaišvydas paskaitė poetės Stasės Butcevičienės eilėraštį "Lietuvai". Dr. Petras Vileišis, kaip ir jo sesuo Alena, pasigedo daugiau jaunimo, ragino vieningai, aktyviai dirbti ir stiprinti lietuviškos veiklos darbus. Kaip pavyzdį pamini, kad maža lietuvišką koloniją Waterburyje, Conn. šiais metais, švęsdama Vasario 16-tą dieną, dalyvaujant 86 žmonėms, suaukojo \$3,900 Lietuvos laisvinimui.

Pagrindinis kalbėtojas istorikas V. Trumpa paskaitė įdomu rašinį. Čia duodu kelias ištraukas:

"Vasario 16-toji diena yra pati didžiausia ir pati svarbiausia diena visoje Lietuvos istorijoje. Ji svarbesnė ir už Mindaugo ir Jogailos krikštą, ir už rugsėjo 8-tąją ir už gegužės 15-ją — be abejo ir už spalio revoliucijos dieną. Jai iš tikrųjų, kaip įrodinėja Petras Klimas, vienas, pagrindinių Vasario 16-tosios architektų, galėjo pritarti net tautiniai komunistai, jeigu tokių tada būtų daugiau buvę.

Tai, ką 1918 m. Vasario 16 d. paskelbė tas dvidešimtis palyginant jaunų vyrų būrys, puikiai atitiko visą mūsų ano meto visuomenės politinį spektrą. Tikrai tai buvo mūsų vaivorykštės, arba laumės juostos koalicija.

Kaip žinia, Lietuva tada dar tebebuvo vokiečių okupuota. Iš jų pusės buvo didelis spaudimas surišti tą naują valstybę su Vokietija. Taip atsitiko, kad tą klausimą svarstyti Tarybos nariai buvo susirinkę Jono Vileišio, mūsų mielos šeiminkės ir dr. Petro Vileišio tėvo bute. Dėl klausimo, kad Lietuva taptų konstitucine monarchija, Jonas Vileišis parodė daugiausiai pasipriešinimo, nes jis kaip ir Steponas Kairys, Mykolas Biržiška ir Stanislovas Narutavičius jau nuo seno laiko buvo priešininkai bent kokio ryšio su vokiečiais.

Jie dėl to net buvo pasišalinę iš Tarybos.

Vasario 16-tosios dienos Lietuva yra lyg koks galin-gas magnetas, kuris gali ir turi burti visus Lietuvos gyventojus, ir šiaip ir anapus, ir visais laikais, ir praeityje, ir dabar, ir ateityje."

Oficiali dalis buvo baigta sugiedojus Tautos himną. Šeiminių pakviesti svečiai vaišinosi prie gausiai ir skaniai pagamintų valgių. Po kavutės buvo rodomas filmas iš Grigaičių gyvenimo. Visi buvo sužavėti šiltu ir draugišku priėmimu ir tą abiejų nenuilstama energija. Svečiai sugiedojo A. ir K. Grigaičiams ilgiausių metų. Baigiant reikia palinkėti sėkmės ir sveikatos Alenai Devenienei-Grigaitienei tęsti ir toliau tą brangią tradiciją. (mg)

• Los Angeles Balso skyrius pernai surinko \$16,596 aukų. Suaukoti pinigai paskirstyti sekančiai: \$1320 išsiųsta Vasario 16 gimnazijai; \$15200 išsiųsti Centru; \$76 sunaudoti administracijos reikalam.

Valdyba dėkoja geros širdies tautiečiams už jų dosnumą, dėkoja aukų rinkėjams ir visiems prisidėjusiems prie parengimų ruošos. Ačiū A. Mitkevičiui už kruopštų išdų tvarkymą.

.....
(213) 829-4757 (818) 893-7584

VINCENT JUODVALKIS

Certified Public Accountant
2802 Santa Monica Boulevard
Santa Monica, CA 90404
14659 Linedale Street
Panorama City, Ca 91402
.....

RN'S
SUPERVISOR
3-11

Are you interested in developing the PRIMARY SUPERVISOR ROLE?

Keswick is a nursing home which prides itself on delivery of quality nursing care for the elderly & disabled patient. Located in Northeast Baltimore City WE. Look for some one interested in primary nursing as a delivery mode of care, implementing creative Scheduling practices and coordinating staff development activities. Call Mr. JAMES J. SCHAP, PERSONNEL DIRECTOR 301-235-8860 for interview and tour of our facilities. M.F. EOE (2-9)

MAINTENANCE MECHANICS

One of the fastest growing plastic firm in US has immediate openings for experience maintenance mechanics. 5 plus years experience in all phases of maintenance required — welding, mechanics, & hydraulics. Great career opportunities. Salary commensurate with experience & ability. All positions require overtime. Non smokers only. Apply direct or send resume to:

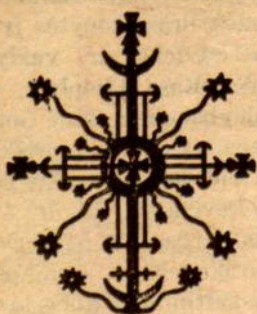
POLY AMERICA
2000 W. MARSHALL
GRAND PRAIRIE, TEXAS 75051
Equal Opportunity Employer m/f

(7-14)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
DIE MAKERS

With production stamping experience. Must possess journeyman's card. Apply or call
DAVIS TOOL & ENGINEERING
19250 PLYMOUTH ROAD
DETROIT, MICH. 48228
313-835-6000

(5-9)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Dvidešimt metų mirties paminėjimas

A. A. Arch. Vladas Švipas
(1909. XI. 10 — 1965. I. 5)

Prabėgo dvidešimt metų, kai netikėtai New Yorke atsiskyrė su šiuo pasauliu mano brolis architektas Vladas Švipas. Jo šviesiam atminimui, tebūnie man leista, parašyti keletą bruožų iš velionio gyvenimo ir veiklos.

Mūsų tėvo Baltramiejaus švipo ūkis, Palėvenių km., Pušaloto parapijos, buvo prie Lėvens upės, o sodyba ant pat upės kranto. Švippų giminė gyvenusi nuo seno toje vietoje ir, tėvo pų giminė gyvenusi nuo baudžiavos prievolių. Gyventi prie upės yra tam tikra privilegija ir mes, vaikai, tomis upės teikiomomis dovanomis naudojames, ne tik vasarą, bet ir žiemą. Mamunė buvo kilusi iš Vabalninkų parapijos, Muimelio vienkio, žinomų plačios Petrulių giminės. Nors prieš rusų lietuviams buvo sunku patekti į aukštąsias mokyklas, bet mamunės trims broliams buvo pasisekę įsigyti gydytojų profesijas. Todėl tėvai žinojo, kad ir jiems reikia bent dalį vaikų išmokyti. Iš aštuonių išsimokė trys. Vladas pasirodė gabus pradžios moksle, todėl jam pirmam ir pavyko išvažiuoti į gimnaziją, paskui man ir jauniausiam broliui Antanui, kuris išsimokė agronomu Dotnuvoje. Kad man ir Antanui pasisekė išsimokyti, tai dėkui Vladui, nes jis mus paruošė į gimnaziją. O visų didžiausia padėka priklauso mūsų apsišvietusiai mamunei, kuri rūpestingai kiekvieną mėnesį, kelioliką metų, pripildydavo puodynėles ir maišelius maisto, o vyriausias brolis vežiudavo į Panevėžį, kad mes visą mėnesį turėtumėm ką valgyti.

Vladui baigus 1920 m. Panevėžio gimnaziją, ne iš karto pavyko nuspręsti, kaip dažnam abiturientui,

kuriuo keliu eiti. Pradžioje bandė mokytojo skulptoriaus Zikaro įtaigautas, būti tapytoju, nes rodė gabumų mene, net rašytoju, bet vėliau, susidarius sąlygoms, Vokietijoje įsigijo architekto profesiją.

Lietuvoje buvo statybos skyriaus vedėjas Ž. Ū. Rūmuose. Čia dirbdamas paruošė daugybę projektų, planų, parašė knygelių su įvairiais statybos patarimais ūkininkams, ką išleisdavo Ž. Ū. R. dažnai su "Ūkininko Patarėju". Šalia šių pareigų, Vladas plačiai reikšėsi ir Lietuvos miestų statybos akcijoje, parašė knygą — Miestų gyvenamieji namai", kartu su Dr. V. Juodeika paruošė svarbų projektą — mūrinės Lietuvos planą, dalyvavo įv. komisijose, komitetuose, kaip lauko muziejaus organizavime, parodų ruošime, buvo pakviestas į universitetą lektorium ir k., kas čia dabar būtų nereikalinga išskaičiuoti. Vladas buvo pastebėtas, įvertintas, daug kur dalyvavo, nes buvo pareigos žmogus, teisingas, darbštus tvarkos ir grožio gerbėjas ir puoselėtojas. Nesuklysiu teigdamas, kad savo darbu prisidėjo prie Lietuvos kaimo ir miestų gražinimo, kultūros kėlimo, gerovės kūrybos.

Amerikoje su šeima gyveno New Yorke ir dirbo savo profesijoje nuo pat atvykimo į šį kraštą. Ir čia įsijungė į visuomeninį darbą, buvo ALTo valdyboje, inž.-arch. sąjungoje, veikė santariečiuose ir taip pat rašė straipsnius profesinėmis temomis. Vladas savo gyvenimo nepraleido tuščiai — gyveno ir dirbo ne tik sau, bet ir kitiems. Mėgo labiau ką nors rašyti negu kalbėti, nes jam tai geriau sekėsi. Mėgo tvarką ir grožį namuose ir aplamai

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

PAMINĖTA VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 67 metų sukakties pagrindinis minėjimas buvo prarastas Kultūros Centro salėje. DLOC pirmininkas dr. Algis Barauskas apibūdino šios šventės reikšmę.

Linas Mikulionis, pakviestas prarasti programą, į prezidiumą pakvie tē: Dievo Apvaizdos parapijos kleboną kun. Viktorą Kriščiūnevičių, ALTo sekretorių Grožvydą Lazauską, Mildą Skorupskienę ir dr. Algį Barauską.

Br. Valiukėnui vadovaujant, buvo įneštos į salę vėliavos. Irenai Černienei sugiedojus Amerikos himną, buvo pristatyti kūrėjai savoriai ir Klaipėdos krašto vaduotojai: Kazimieras Daugvydas, Petras Koncė, Kostas Mykolaitis, Jonas Mikalavičius, Stasys Šimoliūnas, Bronius Tatarūnas, Vincas Tamošiūnas ir Feliksas Motuzas. Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbtai žuvę dėl Lietuvos laisvės. Michigano gubernatoriaus proklamaciją perskaitė Milda Skorupskienė.

Grožvydas Lazauskas, pakviestas pasakyti pagrindinę kalbą, aptarė Lietuvos gyvenimą net nuo Mindaugo laikų. Paminėjo lietuvių ruošimasi nepriklausomybei, Nepriklausomybės paskelbimą, jos gražų gyve-

visame gyvenime. Kartais buvo nekantrus, bet šeimos suprantas gražiai sugyveno. Buvo vedęs rūpestingą, inteligentišką Bronę Kairytę, išaugino ir išmokslo dvi dukras — Daivą ir Ramintą-Sinkienę, kurios sėkmingai dirba savo profesijose. Vladas planavo, išėjęs į pensiją, gyvenimo saulėleidį praleisti palmių pavėsy Kalifornijoje, kaip netikėtai gyvenimo siūlas nutrūko.

Bronė Šimkienė

nimą, užklupusią okupaciją ir pagrindžio veiklą okupacijos metu. Jo kalba buvo turininga ir įdomi. Linas Mikulionis perskaitė paruoštą rezoliuciją, kuri buvo visų priimta.

Meninė dalis

Sol. Irena Černienė iš Kanados dviem išėjimais padainavo 8 dainas.

Rusnės Kasputienė vadovaujama šokių grupė "Audinys" pašoko 5 tautinius šokius.

Meninė dalis buvo neapkrauta ir sklandžiai atlikta. Tiek solistė, tiek ir šokėjai nuo svečių susilaukė ilgų plojimų.

Minėjimas baigtas visiems sugiedant Lietuvos himną. Minėjime dalyvavo apie 350 žmonių.

Tos pačios salės gale Algis Vaitiekaitis turėjo paruošęs Lietuvos gyvavimo 749 metų laikotarpio parodėlę, kurioje žemėlapiams, paminklams, literatūrai, Lietuvos ženklams, pinigams, nuotraukoms, pavaizdavo Lietuvos gyvenimą. Parodėlė turtinga eksponatais.

DARIAUS-GIRĖNO KLUBO VALDYBA

Dariaus-Girėno klubo išrinktoji valdyba vasario 10 d. posėdyje pareigomis pasiskirstė taip: Edvardas Milkauskas — pirmininkas, Albinas Bliūdžius — vicepirmininkas, Vladas Jomantas — vicepirm. ir klubo vedėjas, Algis Zaprackas — vicepirm. ir specialių reikalų vedėjas. Vytautas Ogil-

vis — sekretorius, Stasys Matulaitis — finansų sekretorius, Klemensas Urbšaitis — kasininkas, Stasys Račiukaitis — ūkvedys ir Antanas Butkus — vėliavnešys.

NAUJOS KNYGOS

• Anatolijus Kairys. **DULKIŲ ATSPINDŽIAI.** Novelių romanas. 140 psl. Išleido Lietuvių literatūros bičiuliai, P. O. Box 29060, Chicago, Ill. 60629. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Viršelis dail. Petro Aleksos. Kaina 5 dol.

• Anatolijus Kairys. **ŠVENTASIS PRINCAS.** 5 veiksmų drama-poema. Išleido šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktuvių komitetas. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje. Ilustravo dail. Ada Sutkuvienė. 112 psl. Kaina 5 dol.

• Venancijus Ališas. **ANAPUS MARIJŲ.** Poezijos rinktinė. Redagavo Kazys Bradūnas, aplanką piešė Vytautas O. Virkau, išleido Ateities literatūros fondas, 10000 South Bell Ave., Chicago, Ill. 60643. 190 psl. Kaina — 7 dol.

• Septintoji dainų šventė įvyks 1986 m. liepos mėn. 6 d. JAV-se. Ją rengia JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių krašto valdybos.

Kovo 16 d., 2 val. p. p., Clevelando lietuvių namuose (877 East 185 gatvė), kviečiamas chorų dirigentų, vadovų ir valdybų atstovų susirinkimas.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminius ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

AMBER
STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

BOSTONO LIETUVIAI

VASARIO 16-JI BOSTONE

Iškilmingas minėjimas įvyko vasario 17 d. 2 val. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Minėjimą atidarė ALT Bostono skyriaus pirm. Aleksandras Čaplikas. Programai vadovauti buvo pakviesta Gita Kupčinskienė. Į minėjimą atsilankė Bostono meras Raymond Flynn ir kiti miesto pareigūnai.

Pagrindinę kalbą pasakė Jonas Stundžia iš Lawrence, Mass. Jis jau trečios kartos Amerikos lietuvis, nes ir jo tėvas gimęs Amerikoje.

Buvo priimta rezoliucija, kuri bus pasiūsta Amerikos valdžios aukščiausiems pareigūnams.

Meninė dalis pradėta Maiorinio eilėraščių, kurį perskaitė moksleivė Dainora Kupčinskaitė. Tada solistė Birutė Aleksaitė, akompanuojant prof. Jeronimui Kačinskui, padainavo kelias dainas.

Meninė dalis visa yra graži atgaiva įvairiuose minėjimuose. O Bostonas gali džiaugtis turėdamas muz. prof. Jeronimą Kačinską, solistus Benediktą Povilavičių, Birutę Aleksaitę, Stasį Liepą, kurie visad daina ir muzika gražiai pajvairina trafaretines kalbas. Šiuo kartu buvo Birutė Aleksaitė ir Jeronimas Kačinskas.

ALT S-GOS BOSTONO SKYRIUS NAUJOSE RANKOSE

— Pereitų metų gruodžio 8 d. ALT Sgos Bostono skyriaus buvo išrinkta nauja valdyba.

Senoji valdyba, sėkmingai vadovavusi šešerius metus, pasitraukė. Ji buvo sudaryta iš pirm. Vaclovo Senūtos, išdininko Kazio Adomavičiaus, sekretoriaus Aleksandro Griauzdės ir namų administratoriaus Juozo Bakšio. Kaziui Adomavičiui sunegalavus, išdininko pareigas apsiėmė laikinai eiti Leonas Lendraitis, kuris 6 metus tas pareigas "laikina" ėjo. Buvusi valdyba iš senos valdybos perėmė 600 dol. ir 20 metų neremontuotus namus.

Per tuos šešerius metus buvo atlikti šie darbai: Dalyvauta 3-se L. T. S-gos seimuose. Pirmininkas Vaclovas Senūta 17-tame seime buvo išrinktas tarybos nariu. Tai buvo Bostonui didelė staigmena. Atremontuoti tautiniai namai, nepažeidžiant meniško interjero ir neužsikraunant jokiais skolomis. Pasirūpinta, kad tautiniai namai būtų atleisti nuo miesto ir valstijos mokesčių, kaip kultūringa organizacija. Tas atsiektas. Pasirūpinta, kad kiekvienais metais per

Vasario 16 dieną plevėsuo- tų Lietuvos tautinė vėliava ant Massachusetts Gubernatūros Rūmų. Didelė padėka mūsų skyriaus nariui Dr. Algirdui Budreckiui. Buvo iškilmingai paminėta skyriaus garbės pirmininko Jono Kasmausko 100 metų gimtadienis. Tai buvo kažkas nepaprasto.

ALT S-gos Bostono skyriaus namuose buvo surengti 27 kultūriniai subatvakariai su paskaitomis ir literatūrinėmis programomis. Jei buvo koks nepasisekimas, tai tik dėl sniego pūgų ar susisiektimo sutrikimo. Čia lankėsi Br. Raila, H. Nagys, T. Venclova, P. Juciūtė, V. K. Jonynas, J. Blekaitis, Dr. Marijošiūtė Dr. Krivickas ir daug kitų iš Amerikos, Kanados, okupuotos Lietuvos, Belgijos ir kitur. Surengtas a. a. Prezidento Antano Smetonos gyvenimo filmo rody- mas, praėjęs dideliu pasisekimu. Ačiū Vytautui Izbickui už gražią Antano Smetonos gyvenimo apžvalgą. Surengtos 4 meno parodos ir 5 knygų pristatymai. Mūsų patalpose kitos lietuvių organizacijos, kaip antai šauliai, moterų klubas, skautai ir kit. taip pat surengė 42 paskaitas, pobūvius ir vakarones. Išplatinta "Tautinės Minties Keliu" 20 knygų, aukota Lietuvos pasiuntinybės namų remontui ir Prezidento Antano Smetonos gyvenimo filmo gamybai.

Valdyba kreipėsi į Amerikos pašto valdybą, prašant išleisti Dariaus-Girėno skridimui atminti pašto ženklą. Pašto valdyba pranešė, kad konkurso posėdžiai vyksta vieną kartą į metus ir reikia "klibinti" prieš posėdžius. Pažadėjo padėti. Skyriaus pirmininkas V. Senūta, grįžęs iš 18 seimo, padarė pranešimą per Laisvės Varpo radijo programą. Ačiū programos vedėjui Petrui Viščiūniui.

Iš liūdno pusės: nustojome a. a. garbės pirmininko Jono Kasmausko, pragyvenusio 100 metų ir 8 mėnesius. Jis buvo namų mecenatas, tautinės meilės stiprintojas ir finansinis rėmėjas, nustojome garbės nario a. a. komp. Juliaus Gaidelio, kuris daug padėjo organizuojant programas be atlyginimo.

Naujai išrinkta valdyba: L. E. leidėjas Juozas Kapočius, inž. Romas Veitas, Gediminas Ivaška ir Juozas Bakšys. Skyrius perdavė 2572 dol.

Linkiu naujai valdybai geros sėkmės ir pagal a. a. Jono Kasmausko prašymą "neapleisti tautiškų namų".

Dėkoju buv. valdybos nariams Leonui Lendraitčiui, Aleksandrui Griauzdei ir Juozui Bakšiui už sėkmingą veiklos išvystymą. Taip pat dėkoju subatvakarių komisijos pirmininkui Edmundui

Cibui, Onai Vilėniškienei, Mildai Norkūnienei, Aleksandrui Lileikiui ir visiems kitiems vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie atliktų darbų.

Ypatinga padėka mūsų skyriaus garbės nariui rašytojui Stasiui Santvarui ir rašytojui Antanui Gustaičiui už didelę paramą mūsų kultūriniame darbe.

Tikiu, kad ir vėl pasimaitysim subatvakarije, suskrisime kaip tie paukščiai atsigaivinti tautinės minties rasos lašeliu.

Vaclovas Senūta

PARENGIMAI

Kovo 3 d. tradicinė skautų rengiama Kaziuko mugė.

Kovo 9 d. 2:30 val. p. p. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos direktorių kambariye LMF Bostono skyriaus susirinkimas. Prelegentas Stasys Liepas. Tema: Keletas bendrų brolių moters psichologijos portrete. Visi kviečiami atsilankyti.

Kovo 24 d. Lietuvių Bendruomenės aplinkės metinis susirinkimas tuoj po 10:15 val. mišių šv. Petro lietuvių parapijos pobažnytinėje salėje.

Kovo 24 d. Minkų vedamos radijo valandėlės 51 metų sukaktuvinis renginys.

Balandžio 13 d. šv. Petro lietuvių parapijos sueiga.

Balandžio 21 d. Laisvės Varpo pavasarinis renginys.

CAPE COD

VASARIO 16-TOJI CAPE CODE

Šiemet išvykus LB pirminkui V. Židžiūnui į Floridą ir mūsų ilgamečiui sekretoriui P. Šlapeliui mirus, susidarė daug sunkiau suruošti minėjimą, tačiau pirminkui dar prieš išvažiavimą nubrėžtomis gairėmis ir likusios valdybos bendru darbu minėjimas pasisekė puikiai.

Svarbiausia pirmą kartą į Cape Code atvyko iš Bostono Gedimino ir Onos Ivaškų vadovaujamas Tautinių Šokių Ansamblis, viso 20 asmenų. Pašoko trys nuotaikingus šokius ir visus smagiai nuteikė už tai ilgai ir nuoširdžiai plojo.

Minėjimą atidarė vicepirmininkas Dr. Ed. Jansonas, trumpai apžvelgęs Vasario 16 minėjimo reikšmę. Jis kvietė prisiminti ir pagerbti už Lietuvos laisvę kovojusius ir žuvusius ir dabar dar okupacijos jungą kenčiančius ir į tolimą Sibirą ištremtus, o taip pat mūsų apylinkės per 1984 m. mirusius inž. Joną Mikalauską, sekretorių Povilą Šlapelį ir Janę Biliūnienę. Po to perdavė vadovavimą R. Janulaitienei, kuri iškviėtė Dr. M. Pautienį skaityti paskaitą.

Dail. Jonas Rūtenis paskaitė savo poeziją, o Dr. R. Shakalis perskaitė rezoliuciją, kuri visų pritarimu buvo priimta.

Trumpai apie OSI ir neteisėtus deportavimus į sovietus kalbėjo inž. J. Vasys.

Trys jaunos sesutės Aida, Zara ir Laisvyda Janulaitytės gražiai pedeklamavo keletą eilėraščių.

Po to Ed. Jansonas padėjo visiems už nuoširdų bendradarbiavimą ir prisidėjimą prie šio minėjimo programos išpildymo ir skanių užkandžių bei pyragaičių paruošimo. Ypatingą padėką visiems tautiečiams aukojusiems lietuvių išlaikymo ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalams.

Dieną prieš minėjimą, kaip tik vasario 16 d. iš vietinės Cape Cod Sandwich radijo stoties buvo perduota p. p. Meilų paruošta minėjimo programos juostelė. Labai gerai girdėjosi. Išrūpino p. p. Rastoniai — padėka jiems. Antrą dieną didžiausias Cape Code Times dienraštis įsidėjo ilgą korespondento straipsnį apie minėjimą užvardintą "Lithuanian Americans Mark Independence Day."

Cape Cod apylinkė taip pat įteikė Cape Cod Community College Bibliotekai naujai išleistą anglų kalba A. Rannit knygą M. K. Čiurlionis Lithuanian Visionary Painter. (ped)

Engineer
STRUCTURAL ENGINEER
Structural Engineer - Project Manager needed for relocation to beautiful Sunbelt Las Vegas, Nevada. Excellent suburban living. Good schools, etc. No State income tax. PE and/or SE preferred. Minimum 5 years experience in commercial and residential buildings. Salary commensurate with experience.
Contact:
MARTIN & ASSOCIATES
1001 Rancho Drive South
Las Vegas, Nevada 89106
702/385-5300

"Amber Holidays"

1985 M. EKSKURSIJOS I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

LIEPOS 14 DAINŲ ŠVENTĖ — 10 DIENŲ
LIETUVOJE — \$1765.00

Balandžio 17 — \$1135.00	Liepos 22 — \$1706.00
Gegužės 8 — \$1135.00	Liepos 31 — \$1465.00
Gegužės 8 — \$1395.00	Rugpjūčio 6 — \$1698.00
Gegužės 14 — \$1368.00	Rugsėjo 3 — \$1679.00
Gegužės 27 — \$1389.00	Rugsėjo 18 — \$1212.00
Birželio 10 — \$1692.00	Rugsėjo 23 — \$1173.00
Birželio 19 — \$1401.00	Spalio 1 — \$1279.00
Liepos 17 — \$1514.00	Gruodžio 26 — \$1309.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

TIKROJI LIETUVA

Didelio formato, kietais viršeliais knyga su 79 žemėlapiams ir 172 iliustracijom. Parengė Algirdas Gustaitis. \$20.00 ir \$2.00 persiuntimas.

Lietuvos žemėlapis 1:1.000.000 mastelio. \$12.00
1595 m. Lietuvos žemėlapis. \$6.00
1749 m. Lietuvos žemėlapis. \$7.00
14-ka Lietuvos miestų herbų. \$3.00

Užsakymus siųsti: S. Bernatavičius, 1513 So. 48th Court, Cicero, Illinois 60650, U.S.A.

ČIURLIONIO ANSAMBLIUI 45 METAI

Aurelija Balašaitienė

Lietuvos Valstybės pamatams pradėdant drebėti ir Europos veidą draskyti įsisiūbavusiai karo audrai, 1940 m. sausio 15 dieną Vilniuje muzikas Alfonsas Mikulskis įsteigė M.K. Čiurlionio Ansamblių su Onos Mikulskienės vadovaujamu kanklių orkestru. Ansamblio branduolį sudarė bolševikų likviduotos šaulių kuopos vyrų choras. Šiais metais Čiurlionio Ansambelis švenčia savo gyvavimo ir ilgo lietuviškos liaudies dainos propagavimo kelio 45 metų sukaktį.

Nuo įsteigimo dienos praėjo daug metų ir ansamblyje jau nauji veidai ir nauji vadovai. Šiuo metu tėra vienintelė ansamblio narė dalyvaujanti jame nuo įkūrimo dienos, tai Ona Mikulskienė - kanklių orkestro vadovė ir mokytoja.

Nežiūrint dviejų okupacijų, Čiurlionio Ansambelis pastoviai koncertavo Lietuvoje iki 1944 metų vasaros, kada dauguma jo narių buvo priversti trauktis į vakarus nuo grįžtančio raudonojo teroro. Per tuos kelis metus ansambliciai suspėjo tiek susigyventi, kad pajėgė atsikurti Vienoje jau kaip benamiai pabėgėliai. Karui pasibaigus Ansambelis ne tik neišsiblaškė, bet su dideliu entuziazmu pasiekė didelių meno aukštumų, koncertuodamas sąjungininkų kariniam daliniam Vokietijoje ir buvo globojamas prancūzų okupacinės karo valdžios. Su daina, tautiniu šokiu, žaviais tautiniais drabužiais, dar jausdami gimtosios žemės drėgmę po kojomis ir jos ilgesį širdyse, ansambliciai plačiai paskleidė Lietuvos vardą sąjungininkų karių ir Vakarų Vokietijos gyventojų tarpe. Tai bene patį kūrybingiausias Ansamblio gyvavimo periodas, juos sutelkęs į darnią, solidarią lietuvišką šeimą.

Jo pasisekimą liudija ne vien pačių ansamblicijų prisiminimai, bet didelis garsių muzikos specialistų ir kritikų recenzijų rinkinys prancūzų ir vokiečių kalbomis, kuris byloja apie tuometinį nuostabų lietuvių-pabėgėlių muzikos ansamblių ir jo vadovą Alfonsą Mikulskį. Kai kuriose recenzijose randama gilių mūsų

muzikos senovinių tonacijų analizės ir dainų atlikimo profesinio įvertinimo.

Čiurlioniečių noras būti drauge buvo pakankamai stiprus, kad su Amerikoje gyvenančių lietuvių pagalba, ypačingai a.a. Stepono Nasvyčio pastangų dėka, didžioji ansamblio narių dalis su savo vadovu atvyko į Clevelandą. Nedidelė jų dalis išemigravo į Australiją, kurioje jie ir dabar dar su nostalgija prisimena čiurlioniečių tarpe praleistus pokario metus, kaip pasakoja neseniai ten lankęsis dabartinis Čiurlionio Ansamblio vadovas ir dirigentas Rytas Babickas.

Nežiūrint sunkių pirmųjų įsikūrimo dienų svetingoje Amerikos padangėje, čiurlioniečiai neprarado drausmės nei noro tęsti savo pradėtą darbą bei iš amžinosios Lietuvos sostinės atsivežtas tradicijas ir idealus. Čiurlionio Ansambelis koncertavo ne vien visose didesnėse lietuvių kolonijose JAV ir Kanadoje, bet lankėsi ir Pietų Amerikoje. Turėjo garbę koncertuoti tokiose žymiose koncertų salėse, kaip New Yorko Carnegie Hall, Lincoln Center, Chicagos Civic Operoje bei Clevelando Severance Hall. Tai dainos meno vienetas, išvaręs gilią vagą lietuviškosios išeivijos kultūriname gyvenime bei daug nuveikęs, propaguojant Lietuvos vardą per liaudies dainą.

1983 metų rudenį mirus Ansamblio vadovui ir įkūrėjui muz. Alfonsui Mikulskiui, tu pačių metų lapkričio mėnesį Ansamblio tarybos visuotinis susirinkimas nutarė vadovu kviesti Rytą Babicką, kuris išbuvo ansamblio chormeisteriu beveik 30 metų. Tai didelės energijos esmenybė, savo iniciatyva vadovaujanti net trim muzikiniams vienetams: populiariajam Clevelando Vyrų Oktetui, pernai atšventusiam 25 metų sukaktį, Sv. Jurgio parapijos chorui ir dabar Čiurlionio Ansambliui.

Vieną jaukų vakarą Čiurlionio Ansamblio vadovas Rytas Babickas ir ansamblio ilgametis pirmininkas Vladas Plečkaitis, privačiame pokal-

Čiurlionio Ansamblio taryba. Sėdi iš kairės: izd. Vida Bossinas, vadovas Rytas Babickas, kanklių orkestro vadovė Ona Mikulskienė. Stovi: sekr. Jonas Citulis, valdybos narys Vytautas Sniečkus, vicepirm. Raimondas Butkus ir pirm. Vladas Plečkaitis. J. Velykio nuotr.

byje apie būsimas sukaktuves, pasidalino savo rūpesčiais, problemomis ir džiaugsmiais. 'Yra svarbu ansamblio testinumu pasirūpinti ir jį išlaikyti' - kalbėjo Rytas Babickas. 'Lietuviška daina yra viena iš pagrindinių mūsų kultūros apraiškų. Jai dingus būtų žymiai sunkiau prieiti prie amerikiečių, kad juos supažindinti su mūsų sena kultūra. Ansamblis yra vienintelis muzikinis vienetas, kuris dainuoja tik lietuviškas liaudies arba lietuvių kompozitorių sukurtas dainas pagal liaudies motyvus, pritariant liaudies instrumentams'. Savaime suprantama, apie žlugimą jiedu ir negalvoja, nes - anot Rytos Babickos - 'dainuoti yra labai smagu tam, kuris dainą myli'. O dainos mylėtojų yra pakankamai.

Vladas Plečkaitis nutarė atskleisti dar ir kitą ansamblio gyvenimo lapą. 'Per ilgą savo gyvenimo istoriją, ansamblis buvo apjungęs didelę dalį mūsų gražiausio jaunimo, kuris savųjų tarpe surado gyvenimo draugus ir sukūrė šeimas. Išvykos jungia ansamblicius. Tai intymus bendravimas drauge keliaujant, dalinantis išpūdžiais, sudarant naujas pažintis. Dabartinė ansamblio vadovybė turi daug entuziazmo. Ne vien praeitis riša, bet ir noras žvelgti su viltimi į ateitį'.

Abu ansamblio vadovai ne-

slėpė susirūpinimo jaunųjų, ar net vidutinio amžiaus dainininkų prieauglio stoka. Aktyvus lietuviškas jaunimas yra labai užimtas, o vyresnieji per paskutiniuosius penkeris metus, ansamblio veiklai sulėtėjus dėl buvusio jo vadovo sunegalavusios sveikatos, mažai begirdėdami apie ansamblio egzistenciją ar planus, neparodė susidomėjimo, kad savo balsais jį papildytų ir sustiprintų. 'Planuojame originalų sukakties minėjimą' - pastebėjo Rytas Babickas. 'Turime vil ties, kad ir jaunimas mus pastebės, o plačioji visuomenė parodys savo susidomėjimą ir meilę lietuviškos dainos puoselėtojams'. Kovo 10 dieną 4 val. p.p. Dievo Motinos Parapijos salėje ruošiamoje akademijoje-koncerte pagrindinį žodį tars viešnia iš Toronto, 'Volungės' choro dirigentė Dalia Viskontienė. 'Pastebime, kad Kanadoje jaunimas yra lengviau pritraukiamas, negu pas mus' - kalbėjo Rytas Babickas. 'Ponios Viskontienės chore dominuoja jaunimas, todėl kviečiame ją pasidalinti su mumis savo patirtimi ir aptarti lietuviškų choro problemas bei metodus toms problemoms išspręsti'.

'Dvi ar trys dešimtys metų dainavimas drauge riša žmones nematomais bet saitais', su sentimentalija šypsena pridūrė Plečkaitis. 'Girdėjau, kad buvę čiurlioniečiai Australijoje ir po tiek daug metų jaučiasi vis dar esą Čiurlionio Ansamblio šeimos nariai. Rytui Babickui lankantis Melbourne, ten gyveną buvę čiurlioniečiai, žinodami jo dabartines pareigas ansamblyje ir tai, kad Clevelando Vyrų oktetas yra ansamblio dalis, priėmė juos kaip tikrus savo brolius'.

Po akademijos ir neilgo koncerto su įvairiu ir įdomiu repertuaru, visi svečiai maloniai kviečiami drauge su ansambliu ir jo viešnia papietauti Lietuvių namuose ir praleisti keltą malonių valandų. Bilietus galima įsigyti iš anksto pas ansamblio narius. Į koncertą bilietai vienam asmeniui tik 4 doleriai, o su pietumis - 10 dolerių.

Tarp Vilniaus, Vienos ir Clevelando, tarp karo audrų, tremties ir emigracijos vargų, kaip šviesus ruožas mūsų kultūrinio gyvenimo akiratyje Čiurlionio Ansambelis skamba senovinėmis melodijomis ir padeda išlaikyti nesikeičiančias mūsų tautinės kultūros vertybes, kurios yra mūsų gyvastingumo pagrindas ir kovai už Lietuvos laisvę šaltinis.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

JAUNAS KOVOTOJAS

Sausio pabaigoje Zueriche ir Berne lankėsi Algis Klimaitis, Austrijos sostinėje jau treči metai išeinančio laikraščio "Öst-Nachrichten" redaktorius. Laikraštis pirmame puslapyje skelbia tokius šūkius: Laisvė, Teisėtumas ir Nepriklausomybė Rytų ir Centro Europos tautoms!

Algis Klimaitis gimė 1948 m. Hamburge ir baigė Vasario 16 d. lietuvių gimnaziją. Jis 1982 m. išsikėlė į Vieną ir su kitais bendraminčiais pradėjo leisti minėtąjį leidinį. Laikraštyje kiekviename numeryje gausiai skelbiama žinių apie gyvenimą sovietinėje Lietuvoje ir apie lietuvių tautos pastangas atgauti laisvę.

A. Klimaitis Austrijos sostinėje užmezgė ryšius su ten gyvenančiais tautiečiais, kurių susidarė nemažas būrys, apie 20 žmonių. O ilgą laiką buvo manoma, kad Vienoje iš viso nesą lietuvių.

Būdamas Berne, A. Klimaitis aplankė Dr. A. Gerutį ir Šveicarijos Rytų Instituto direktorių Dr. P. Sagerį, Šveicarijos parlamento narį.

Čiurlioniečiai repeticijos metu.

J. Velykio nuotr.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinė Grigaliūnaitė deda gėles prie laisvės paminklo Vasario 16 proga.
V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• KOVO 24 D. Clevelando skautų KAZIUKO MUGĖ. Rengia Neringos ir Pilėnų tantai.

• KOVO 9-10 D. Čiurlionio ansamblio 45 metų sukaktis. Akademija-koncertas.

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
me kreiptis į ČIPKUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094. Tel.
943-0910.

• KOVO 9-10 D. vyks gra-
fikos ir medžio dirbinių paro-
dą Lietuvių Namuose. Ruošia
Ateitininkų Korp! Giedra.

• BALANDŽIO 14 D.
dail. Domšaičio paroda Dievo
Motinos parapijos auditorijoje.

• BALANDŽIO 21 D. Dievo
Motinos parapijoje popietė su
Grandinėle ir parapijos choru.

• BALANDŽIO 27 D. Šv.
Kazimiero lituanistinės mo-
kyklos parengimas.

• GEGUŽĖS 4-5 D. Ateiti-
ninkų šeimos metinė šventė.

• GEGUŽĖS 11 D. Šv. Ka-
zimiero lituanistinės mokyklos
Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 11 D. LB Kul-
tūros Tarybos premijų įteiki-
mas Dievo Motinos parapijos
salėje.

• GEGUŽĖS 18-19 D. Skau-
čių Židinio parengimas.

• BIRŽELIO 2 D. Šv. Kazi-
miero lituanistinės mokyklos
mokslo metų baigimas.

• BIRŽELIO 16 D. Onos
Mikulskienės kanklių muzikos
studijos 20 metų veiklos su-
kakties mokinių rečitalis.

• Lietuvių Tautinis Są-
jūdis Anglijoje dėkoja Ka-
zimierui Bačauskui, Wood-
haven, N. Y., už ilgalaikį
(25 m.) atstovavimą Ang-
lijos Lietuvių Tautinio Są-
jūdžio prie Centro valdybos
Amerikoje.

• A. Šimkus, Los Ange-
les, Dirvai paremti atsiuntė
30 dol. Ačiū.

• S. Petravičius, Rancho
Palos Verdes, Ca., atnaujin-
damas Dirvos prenumeratą,
pridėjo auką laikraščiui pa-
remti 25 dol. Ačiū.

• Daytona Beach ir apy-
linkės Lietuvių klubas Dir-
vai paremti atsiuntė 50 dol.
Ačiū.

• M. Gureckas, Waterbu-
ry, Dirvai paremti atsiun-
tė auką 25 dol. Ačiū.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

CAROL BAGGOTT

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

TAUPA VIENINTELIS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS OHIO VALSTIJOJE.

18022 Neff Road, Cleveland, Ohio 44119

BŪSTINĖ: Dievo Motinos parapijos patalpose.
SKYRIAI: adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose,
(Lietuvių Namai) ir šv. Jurgio parapijoje.

Tel.: 692-3253, 531-8687, 442-90-91.

P A T A R N A V I M A I

MOKAME UŽ

Reg. indėliai 6%
(\$100 ar daugiau)
'Super-Share' 9%
(\$2,500 ar daugiau)

SKOLINAME

Asmeninės paskolos
Automobiliams
Namų pagerinimui
Nuošimčiai mažesni
Sąlygos geresnės.

Smulkesnės informacijos teikiamos TAUPOS
raštinėje. Visos santaupos apdraustos su National
Deposit Guarantee Corporation.

TAUPOS DARBO VALANDOS

Treč. ir šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. p. p.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose.

Sekmadieniais nuo 11 iki 1 val. p. p.

Dievo Motinos ir šv. Jurgio parapijose.

TAUPYKITE IR SKOLINKITES TIKTAI TAUPOJE

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor
savininkas

EAST SHORE REALTY

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio

Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Mums reikia namų Cuyahoga, Lake ir Geauga
apskirtyse, ypač East 185 gt. — Neff Road.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome kreip-
tis į mano įstaigą.

Superior Savings ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams
pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių
ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

VASARIO 16-SIOS VAKARONĖ

A. L. Tautinės S-gos Clevelando skyriaus tradicinė Vasario 16-sios vakaronė šiemet ruošiamą kovo 2 d. Clevelando Lietuvių namuose, Čiurlionio ansamblio patalpose. Programoje: Dr. Juozo Jakšto paskaita, Dirvos praėjusio rudens rėmėjams dovanų paskirstymas, prie kuklaus vaišių stalo pasižmonėjimas. Pradžia 7 val. vakaro.

Kviečiami ir laukiami ALTS skyriaus nariai ir prijaunantieji su savo artimaisiais — atskiri kvietimai nesiuntinėjami.

MENO PARODA

Kovo 9-10 dienomis Lietuvių Namuose Clevelande vyks grafikos ir medžio dirbinių paroda. Dailininkės: Danguolė Stončiūtė-Kuolienė iš Peekskill, New York ir Regina Petrutienė iš District Heights, Maryland. Parodą ruošia Ateitininkų Korp. Giedra. Oficialus parodos atidarymas bus šeštadienį, kovo 9 dieną, 7 val. vak. Parodos valandos: šeštadienį nuo 7-11 val. vak. ir sekmadienį nuo 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

Visi Clevelando lietuviai mielai kviečiami atsilankyti.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• Čiurlionio Ansamblio

45 metų gyvavimo sukaktuvinė akademija - koncertas įvyks š. m. kovo mėn. 10 dieną, 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos salėje. Visi kviečiami dalyvauti ir iš anksto pasirūpinti bilietais, kurių kaina yra tik \$4.00 asmeniui. Dėl bilietų prašoma kreiptis pas Čiurlionio valdybos narius ir čiurlioniečius. Tai reikšminga sukaktis, kurią čiurlioniečiai nori atšvęsti galimai didesniame savo draugų ir lietuviškos dainos mylėtojų tarpe.

• **J. Velykis**, Dirvos foto bendradarbis Clevelande, Dirvai paremti įteikė 20 dol. Ačiū.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Poniom ir panelėm kurios norėtų įsigyti lietuviškus tautinius rūbus. Kreipkitės į rūbų audėją — Donną Šiupiniene. Šiuo telef.: 1-216-481-1438, 18600 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio 44119.

Permanent part-time cashier and maintenance for downtown parking company; retirees welcome; call Hilde at 781-0356.

WANTED

Licensed real estate person. High commission paid.

George Knaus
Realtor
481-9300

(9-11)

Groewood double 5x8, aluminum sided. 42,000.

Euclid brick bungalow. 49,900.

George Knaus
Realtor
481-9300

Organizacijų vėliavos Vasario 16 minėjime Clevelande.

J. Velykio nuotr.

Vasario 16 šventė Clevelande

Vasario 16-tosios šventės minėjimas, kurį ALTas rengė drauge su Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinke, įvyko vasario 17 d. Dievo Motinos parapijos svetainėje. Dalyvių virš penki šimtai.

Iškilmės šįmet atidarė LB pirm. Vladas Čyvas trumpu dalyvių pasveikinimu. Įnešus organizacijų vėliavas, vadovaujant LKVS Ramovės centro valdybos pirm. Antanui Jonačiui, solistas Julius Kazėnas sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Invokaciją sukalbėjo kleb. kun. Gediminas Kijauskas, S. J. Minutės tylą pagerbti už Lietuvos laisvę žuvę kariai.

Tolimesnė minėjimo eiga perduota programos vadovams Ingridai Bublienei ir Algirdui Kasulaičiui.

I. Bublienė paskelbė, jog gauta proklamacija iš Ohio valstybės gubernatoriaus Richard Celeste. Clevelando miesto mero atstovas, prof. Benutti, perskaitė mero George Voinovich paruoštą proklamaciją ir asmeniškai dalyvius pasveikino, primindamas, kad mero įsakytu Lietuvos vėliava šeštadienį ir sekmadienį iškelta virš savivaldybės rūmų. Algirdas Rukšėnas, Cuyahoga Apskritis Komisijonieriaus Virgil Brown asistentas, perskaitė komisijonierių Mary Boyle, Timothy Hagan ir Virgil Brown proklamaciją. I. Bublienė perskaitė ALTo pirm. Algimantui Pautieniui adresuotą trumpą sveikinimą iš Cuyahoga Apskritis Revizoriaus Timothy McCormack, kuris ilgus metus lankydavosi mūsų minėjimuose. Michael Polensek, Clevelando 11-tos apylinkės councilmenas, perskaitė miesto tarybos rezoliuciją ir perdavė šiltus savo ir Slovėnų visuomenės sveikinimus.

Minėjime taipogi dalyvavo Cleveland Plain Dealer laikraščio etninių reikalų

skyriaus vedėjas William F. Miller, kuris penktadienio laidoje paminėjo būsimą šventę, o pirmadienį plačiai atpasakojo minėjime iškeltas mintis. Minėjime taipogi atsilankė Sun Press laikraščio reporteris-fotografas, kuris sekančiose laikraščio Scoop ir Euclid News Journal laidose įdėjo minėjimo aprašymą su nuotraukomis.

Algirdas Kasulaitis pristatė Lietuvos laisvės kovų savanorius ir Klaipėdos krašto vaduotojus: Joną Barniškį, Vincą Bartušką, Aleksandrą Johansoną ir Donatą Mašioto, kuriems mergaitės prisegė po gėlėlę, o publika karštai paplojo. Taipogi pristatyti tautybių svečiai: Clevelando Baltiečių Komiteto pirmininkas Toomas Tulbalkain; Ohio Latvių Sąjungos pirm. Karlis Avens; ir Estų Laisvinimo Legijono, Ohio skyriaus, atstovas. Taipogi perduoti sveikinimai patiekti per Vaclov Hivnar, burmistro asistento tautybių reikalams, iš Čekoslovakų Susivienijimo.

Pristatydama šventės kalbėtoją dr. Rimą Petrauską, psichologą iš Toronto, Kanados, I. Bublienė jį apibūdino kaip jauną bet aktyvų veikėją, pereitais metais pasižymėjusį suruošiant Laisvės Olimpiadą Toronte. Prelegentas ragino lietuvių jaunėsniąją kartą ne tik savo kultūrą išlaikyti ir skleisti svetimtaučių tarpe, bet taipogi ragino aktyviai įsijungti į politinį darbą, kur plati dirva svetimtaučius supažindinti su Lietuvos problemomis bei siekais.

Meninę programą atlikęs vienetas "Uzdainuokim" klausytojus sužavėjo, ne tki skambiais ir gerai balsais, bet ir kartkartėmis įterptais įdomiais "pagerinimais". Choro pagrindinę grupę sudaro devyni jaunuoliai tarp devyniolikos iki dvidešimts penkių metų

amžiaus, o aštuonios merginos, kurios pilname sąsate pasirodo tik platesnio masto koncertuose, papildė muzikiniais instrumentais ar solo dainomis. Choro vadovas Algirdas Bielskus patiekė sekančią programą: "Ramovėnų maršas", E. Gailevičiaus; "O kad aš augau", liaudies daina harmonizuota R. Babicko; "Kur banguoja Nemunėlis", J. Švedo; "Valiok dalgele", I. d. harm. J. Strolios; "Balnok, tarne, bėra žirgą", I. d. harm. A. Mikulskio; ir priedo "Nurimk sesute", V. Jakubėno. Ypatingai širdį pagavo "Kur banguoja Nemunėlis", prie kurio atlikimo įtraukta Vilijos Nasvytytės jautri deklamacija ir Mirgos Bankaitytės skambios kanklės.

Vakare TV 8 kanalas parodė minėjimo trumpus vaizdelius.

Minėjimo metu buvo dalinami pavyzdžiai laiškų, ir taipogi renkami parašai ant paruoštų laiškų prašant prezidentą Reaganą nutraukti O.S.I. įstaigos kolaboravimą su Sovietais.

Rengėjai nuoširdžiai dėkoja dr. Petrauskui, "Uzdainuokim" chorui, visiems prie minėjimo prisidėjusiems, ir visiems dalyviams.

Anastazija Mackuvienė

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Minėjime pagerbiami savanoriai kūrėjai Barniškis, Mašiotas, Johansonas ir Bartuška, TV 8 kanalo operatoriui filmuojant.

V. Bacevičiaus nuotr.

DIRVA

LIETUVIŲ TAUTINĖ SAJUNGA PREMIJAVO JAUNUOLIUS

Lietuvių Tautinė sąjunga buvo paskelbusi konkursą parašyti rašiniui "Lietuvių tautinė sąmonė išsivijoje." Tema dėkinga, bet ir gana sunki, bet dalis lietuvių jaunuolių dalyvavo konkurse.

Jury komisiją sudarė Vida Jonušienė, Liet. Taut. sąjungos atstovė, žurn. Antanas Juodvalkis, rašytoja Nijolė Jankutė-Užubalienė, Vytautas Gedgaudas Dirvos redaktorius ir kun. Pranas Garšva, Draugo redaktorius. Jie posėdžiavo vasario 8 d., o Vytautas Gedgaudas savo nuomonę buvo pareiškęs telefonu.

Posėdyje jury komisijos pirmininku išsirinko kun. P. Garšvą, sekretore Vidą Jonušienę. Aptarę visus atsiųstus rašinius, apsvairstę jų turinį ir išreiškimo būdus, jury komisija nutarė paskirti Pauliui Bindokui 250 dol. premiją, taip pat po 100 dol. paskirstyti šioms dalyvėms: Mildai Palubinskaitei iš Huntington Beach, Calif., Danutei Penčylaitei, Rimai Polikaitytei, Jolantai Salytei ir Edvynai Valkiūnaitei. Šios pastarosios yra iš Chicago ar apylinkių.

Premijas įteikė Lietuvių Tautinės sąjungos vicepirm. Vida Jonušienė Vasario 16 minėjime Chicagoje vasario 17 d.

• Dr. L. Kriaučeliūnas, ALT Sąjungos pirmininkas, Vasario 16-tosios minėjimo New Yorke proga buvo susitikęs su New Yorko skyrių pirmininkais p. A. Vebeliūnu ir J. Bagdonu bei kitais valdybų nariais ir draugiškoje nuotaikoje buvo aptarti Dirvos 70 metų sukakties paminėjimo ir Dirvai paremti vajeaus pravedimo reikalai. Taip pat pasikalbėta skyrių aktualiais reikalais.

Dirvos 70 metų paminėjimas New Yorke numatomas surengti ankstyvę rudensį.

• Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija, pirmininkaujama tarybos nario Stasio Baro, praneša, kad paramai gauti prašymus reikia įteikti iki š. m. balandžio 15 d. Lietuvių Fondo būstinėje, 3001 West 59th St., Chicago, Ill. 60629, tel. 312-471-3900.

Prašymų formos gaunamos Lietuvių Fondo būstinėje. Kreiptis darbo dienomis 9-17 val. Suinteresuotos organizacijos, institucijos ar pavieniai asmenys, prašomi nepraleisti nustatyto termino — balandžio 15 dienos, nes pavėluoti prašymai nebus svarstomi.

• Lietuvių tautodailės ir liaudies meno paroda šiuo metu vyksta Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Chicagoje. Parodą rengia Lietuvių tautodailės insti-

Daug metų nesimatę susitiko Pompano Beach, Floridoje, K. Domijonaitis, inž. J. Jurkūnas ir V. Bražėnas. J. Jurkūnas kalbėjo Vasario 16 minėjime Juno Beach, o V. Bražėnas — Pompano Beach.

J. Garlos nuotr.

tuto Chicago skyrius ir Čiurlionio galerija. Paroda tęsis iki kovo 3 d.

Parode išstatyti visų Lietuvos etnografinių sričių tautiniai rūbai ir vyriškas drabužis. Taip pat parodoje gausu kilimėlių, juostų, mezginių, medžio drožinių, šiaudinukų, margučių, keramikos, gintaro liaudies meno skulptūrų, senovinių audinių, juostų ir t.t.

• Naujoji Viltis, politikos ir kultūros žurnalas, leidžiamas ALT S-gos ir Korp! Neo-Lithuania, Nr. 17 (1984) jau pasiekė skaitytojus.

Siame numery rašo Vyt. Alantas — Lietuva tarp laimėjimų ir pralaimėjimų, Br. Nemickas Kolonijos ir dekolonizacija, J. Prunskis — Gelbėjimas tremtinių iš Maskvos letenų, M. Gelžinis — Kaip naciai atplėšė Klaipėdą nuo Lietuvos, K. Ėringis — Švietimo sistemos esmė ir problemos ok. Lietuvoje, A. Diržys — Ordinais ir medaliai, St. Santvaras — Du poetai, Sibiro tremtiniai, išėjo anapusėn, J. Gliauda — Religinių motyvų poezija Lietuvoje, Br. Nemickas — George Orwellio 1984, J. Jankus — Barborytė, E. Čekienė — Dr. Jonui Baliui 75-ri metai amžiaus, E. Juodvalkė — Bejėgiai ginklai ir kalėjimai prieš laisvės ilgesį.

Be to politinė apžvalga ir visuomeninė veikla.

Žurnalą redaguoja: A. Laikūnas, Br. Nemickas ir M. Valiukėnas.

Administratorius Br. Kasakaitis, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Šio numerio kaina 5 dol.

ST. PETERSBURG

IDOMI POPIETĖ

Tautos Fondo atstovybė Floridoje rengia idomią popietę kovo 20 d. 3 val. Lietuvių klubo salėje.

VLIKO pirm. Dr. Kazys Bobelis padarys pranešimą apie pabaltiečių taikos ir laisvės ryžto žygį Skandinavijoje liepos 22 — rugpiučio 2 dienomis.

Tautos Fondo valdybos pirm. Juozas Giedraitis pasakos savo įspūdžius iš Australijos ir naujosios Zelandijos lietuvių gyvenimo.

Stambesniems aukotojams ir savo testamentuose prisiminusiems Tautos Fondą, bus įteikiami specialūs pažymėjimai. Po to seks meninė dalis, kurią atliks vyrų vienetas, vadovaujamas muziko Alberto Moteikos, ir vaišės.

Maloniai kviečiami visi atsilankyti į POPIETĘ ir savo dalyvavimu paremti Tautos Fondą.

Bilietai gaunami pas visus Tautos Fondo darbuotojus ir prie įėjimo. Auka \$5.00. (vu)

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimas St. Peterburgo lietuvių kolonijoje įvyko vasario mėn. 17 d. pamaldomis šv. Vardo bažnyčioje.

Salėje dalyvavo apie 450 žmonių. Minėjamą atidarė klubo pirm. K. Jurgėla. Programai vadovavo klubo direktorė A. Karnienė. Sveikino ukrainiečių ir latvių atstovai žodžiu, gi Floridos gubernatorių ir St. Peterburgo miesto burmistrės išleistas proklamacijas perskaitė A. Karnienė. Turiningą paskaitą skaitė dr. K. Šidlauskas.

Meninėje programos dalyje pasirodė klubo choras, padainuodamas 5 dainas. Chorui dirigavo muz. P. Armonas, akompanavo M. Sullivan. Be to, L. Jurgėlaite padėklamavo A. Kašubienės eilėraštį "Lietuva".

Programą lietuvių ir anglų kalbomis pravedė A. Karnienė. Aukų rinkimui vado-

vavo Vyt. Ugėnas. Iš viso surinkta 12,222 dol. laisvinimo veiksniams ir 125 dol. Americans for Due Process. Minėjime ir sekmadienį bažnyčioje organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis.

Be to, vasario mėn. 10 d. 10 val. ryto pamaldos už Lietuvą, ponios V. Jacobson iniciatyva, buvo atlaikytos nyčioje, St. Petersburg Beach, kur pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas, iškeldamas tikinčiųjų persekiojimą ir Lietuvos kančias. Bažnyčia, talpinanti 1,500 žmonių, buvo pilnutėlė.

Tą pat dieną TV 10-tas kanalas ištraukė iš bažnyčioje vykusios iškilmų davė per vakaro žinias.

Vasario mėn. 16 d. Lietuvos vėliava buvo iškelta prie savivaldybinių pastatų šiose vietovėse: Treasure Island, St. Petersburg Beach, So. Pasadena if Gulfport. Tai vis graži p. Jacobson iniciatyva. (sv)

• St. Peterburgo vaidintojų trupė "Žibintas" klubo salėje kovo mėn. 8 d. suvaidins A. Rūko trijų veiksmų linksimą nutikimą "Bubulis ir Dundulis", dalyvaujant dainininkams ir tautiniams šokiams. Veikalą režisuoja A. Ulbinas. Dekoracijos dail. V. Vaitekūno. Vaidina: B. Ginčauskas, K. Grabnickaitė, V. Lašinskas, E. Krasauskienė, M. Krasauskas, S. Juozapavičius, V. Račkauskas, S. Vaškienė ir S. Vaškys. Pradžią 6 val. vakaro. Įėjimas auka \$5.00. Bilietai gaunami pas platintojus ir prie įėjimo.

• "Saulės" lituanistinės mokyklos tėvų komitetas ruošia mokyklos tradicinę šventę balandžio mėn. 20 d. 4 val. p. p. Lietuvių klubo salėje. Programoje: mokinių pasirodymas, tautinių drabužių paradas, tautiniai šokiai ir visiems atsilankiusiems vaišės bei laimės šulinys.

• Rūta ir Algis Jasaičiai, anksčiau gyvenę Chicagoje, prieš metus laiko išsikėlė į Floridą ir apsigyveno West Palm Beach. Šių metų pradžioje atidarė savo biznį Contemporary Property Management Consultants, Inc., ir taip pat yra dalininkai R. J. V. Durhm and Assoc. Inc. Real Estate. Jie perka, parduoda ir prižiūri nuosavybes Juno Beach ir West Palm Beach rajone Floridoje. Rūtos ir Algio Jasaičių adresas yra 11499 Sanderling Dr., West Palm Beach, Florida 33411, tel. (305) 793-6974.

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED SCREW MACHINE SET-UP OPERATORS

Career opportunity for employee in a major Hudson Screw Machine company for a candidate with a minimum of 3 years set-up experience on Acmes and Cones. Excellent salary program in addition to company paid for benefit program for the individual employee and their dependents, pension, life insurance, etc. For additional information call: 517-448-8904. (9-12)

Ilgamečiui mūsų skyriaus valdybos nariui
A. A.

EUGENIJUI NOAKUI

amžinybėn iškeliavus, žmonai EMILIJAI, dukroms ALDONAI ir GIEDREI su šeimomis, seseriai Dr. ALICIJAI su dukra bei kitiems šeimos artimiesiems, reiškiamo gilią užuojautą ir jungiames į šeimos liūdesio valandą.

A. L. T. S-gos
New Yorko Pirmojo Skyriaus
Valdyba ir nariai

A. A.

DR. EUGENIJUI NOAKUI

mirus, jo žmonai EUGENIJAI, dukroms ALDONAI PINTSCH, GIEDREI STANKŪNIE-NEI, jų šeimoms ir kitiems giminėms, reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė

Janina, Juozas Maurukai
Dalia, Jaunius Gilvydžiai
Dana, Romas Sakalai